Է. ՏԱՐԻ 1857 — ԹՈՒԼԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 14 ԱՐԵԳ 4382 — Հ. Տ. 22 ՄԱՐՏ 1890 — Ն. Տ. 3 ԱՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՃՐ. 12 ՇԱՊԱՆ 1307 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԵՄ ԶԻՆՎՈՐ ԴԵՊԻՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂՈՒԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՆՇԱՆԱԳՐԵԼ ԶՕՐԱԳՐԻՆ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal ARKEVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարի	160
» » կիսամեայ	80
» » եռամսեայ	40
Դուրսը տարի	200
» » կիսամեայ	100
Ուսուցչաց եկեղեցիներն տարեկան գրանց	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս գրուած լրագրոյց համար նախքան ծախքը ստորագրութեան գրոյ է
Խմբագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 22 ՄԱՐՏ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՐԾԱՒՈՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

ՈՐՈՇՄՈՒՆՔ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՐԴՈՅ

Պերլինի Գործաւորական Դեսպանախորհուրդը կարծուածէն աւելի արդիւնաւոր եղաւ։ Պատուիրակաց մէջ կատարեալ համաձայնութեամբ շատ մը օգտակար որոշումներ տրուեցան։ Իւրաքանչիւր յանձնաժողով իւր որոշումները տեղեկագրոյ մը մէջ ամփոփելով մատոյց լիագումար նստին, յորում վաւերացան, և ատենագրութեանց մէջ արձանագրեցան։

Կիրակնօրեայ հանգստեան յանձնաժողովը սա որոշումները տուաւ. «Պէտք է որ ամէն կարգի աշխատաւորք և գործաւորք շաբթուն մէջ մէկ օր հանգիստ ընեն։ Յարմարագոյն օրն է կիւրակին։ Կենաց անհրաժեշտ պիտոյքը մատակարարող արհեստագործութեանց մէջ այս ընդհանուր կանոնին բացառութիւնք կրնան լինել, բայց այս արհեստից մէջ եւս փափաքելի է որ գործաւորք երկու կիւրակէէն մին ազատ լինին։ Այս բացառութիւնք կառավարութեանց միջեւ միահաղոյն համաձայնութեամբ պէտք է որոշուին առաջիկային։ Այս որոշումնք միաձայնութեամբ տրուեցան, և միայն Ֆրանսացի պատուիրակները կիւրակի աւուր մասին վերապահութիւն ըրին։ Պ. Ժիւլ Սիմոն կիւրակի աւուր հանգիստը կը պաշտպանէ։ Իսկ Ֆրանսական երկրորդ պատուիրակ Պ. Թոլէն յիշեցուց թէ կարեւոր բանը շաբթուն մէջ մէկ օր դադար ընելն է։ Այս կէտի վրայ քանի որ ամէն պատուիրակք համամիտ են, կիւրակի՞ թէ ուրիշ օր անձնիւր ազգի մասնաւոր որոշման կրնայ թողուիլ։

Տղայոց և կանայց աշխատութեան խնդիրը քննող յանձնաժողովը սա որոշումները տուաւ. «Մանչերն ու աղջիկները՝ որոշեալ տարիք մը չունեցած՝ ապրուստի համար աշխատելու պէտք չէ հարկադրուին։ Այս սահմանն է 12 տարեկան հասակն, որ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ հիւսիսային երկրաց համար։ Բայց որով հետեւ հարաւային երկրաց մէջ տղայք աւելի շուտ կը հասունանան, այն երկրաց համար տասն տարեկանը բաւ համարեցաւ։ Ամէն տեսակ գործարանաց համար անխտիր պէտք է ի գործ դրուի այս կանոն։ Տգայ մը գործաւորական վիճակի մէջ մտնելէն յառաջ պէտք է նախակրթական ուսումն ստացած լինի, ըստ երկրին տիրող օրինաց։ Տասն և չորս տարեկանէ պակաս գտնուող տղայք պէտք չէ հարկադրուին գիշերն աշխատելու, ո՛չ ալ կիւրակի օր, եթէ արհեստին բնութիւնն հարկաւոր կ'ընէ երկու կիւրակին անգամ մը բանիլ։ Օրը տասն ժամէ աւելի պէտք չէ աշխատին, և գո՛նէ կէս ժամ դադար ընեն աշխատութեան միջոցին։ Այս տղայք վատառողջ կամ վտանգաւոր գործերու պէտք չէ աշխատին, բայց եթէ ինչ ինչ ապահովիչ երաշխաւորութեանց ներքեւ։ Մեծ գործարաններու մէջ աշխատող մանկամարդ գործաւորաց ու գործաւորուհեաց մասին, Դեսպանախորհուրդը տնօրինեց որ 14 էն 16 տարեկանին մէջ գտնուողները գիշերը կամ կիւրակի օր պէտք չէ բանին։ Ասոնց ալ օրական աշխատութիւնն օրը տասն ժամէ աւելի պէտք չէ լինի, մէկ ու կէս ժամու դադարմամբ։ Ուրիշ սեղմումներ պէտք է դրուին վտանգաւոր կամ վատառողջ արհեստներու պարապող մանկամարդ գործաւորաց և գործաւորուհեաց համար։ Յատուկ պաշտպանութեան մը պէտք է ենթարկին նաեւ 16 էն 18 տարու պատանիք՝ աշխատութեան տեւողութեան մասին, գիշերային և կիրակնօրեայ աշխատութեան մասին, որպէս նաեւ վտանգաւոր և վատառողջ արհեստից մասին։

Կանանց աշխատութիւնն ալ սապէս տնօրինուած է։ Տասն և վեց տարեկանէ վեր գտնուող աղջկունք եւ կանայք ո՛չ գիշերը պէտք է բանին ո՛չ կիւրակի։ Անոնց օրական աշխատութիւնը տասն և մէկ ժամէ աւելի պէտք չէ լինի, և մէկ ու կէս ժամու դադարմամբ ընդհատի։ Ինչ ինչ մասնաւոր արհեստից մէջ բացառութիւնք կրնան լինել, բայց սեղմումներ պէտք է դրուին վատառողջ կամ վտանգաւոր գործոց վրայ։ Այն կիներ որ զաւակ բերած են՝ ծննդաբերութենէն չորս շաբաթ ետքը միայն պէտք է վերսկսին աշխատութեան։

Հանքային աշխատութիւնը քննող յանձնաժողովը սա որոշումները տուաւ. «Գործաւորին ապահովութիւնն եւ աշխատութեանց ըստ կարի առողջաբար պայմանաց մէջ կատարումը պէտք է երաշխաւորին գիտութեան ցոյց տուած միջոցներով, ընդ հսկողութեամբ Պետութեան։ Հանքային շահագործութիւնը վարելու պաշտօն ունեցող ճարտարագէտք փորձ մասնագէտներ պէտք է լինին։ Ճարտարագիտաց և գործաւորաց միջեւ յարաբերութիւնք ուղղակէս կատարուին, առանց միջնորդութեանց։ Հանքային գործաւորն և իւր ընտանիքն հիւանդութեան, արկածներու, ծերութեան և մահուան հետեւանաց դէմ ապահովելու նպատակաւ ձեռնարկուած հաստատութիւնք մեծագոյն ընդարձակում պէտք է ստանան, այնպէս որ հանքագործ աշխատաւորը կարենայ սէր կապել իւր գծնդակ արհեստին։ Հանքամոյ անընդհատ արտադրութիւնն ապահովելու և գործադուլներու առաջքն առնելու համար, պէտք է որ գործատէրք և գործաւորք ընկերակցութիւններ կազմելով միանան, և կամաւորապէս ու փոխադարձապէս խոստանան իրաւարարութեան դիմել, եթէ իրենց մէջ վէճեր ծագին որոց վրայ ուղղակի բանակցութեամբ համաձայնութիւն չկարենան գոյացնել։

Երեք յանձնաժողովներէն զատ որոց որոշումներն յիշեցինք, կար չորրորդ յանձնաժողով մ'եւս՝ Դեսպանախորհրդոյ որոշմանց գործադրման համար։ Զուիցերիա առաջարկած էր ապահովել Դեսպանախորհրդոյ որոշմանց գործադրումն։ բայց որովհետեւ այսպիսի ընթացք մը անձնիւր Տէրութեան անկախութեան կը դպչէր, Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Պելժիոյ պատուիրակները վերապահումներ ըրին, և ի վերջոյ սա որոշմունք տրուեցան, որք կը թեթեւցնեն Զուիցերիոյ առաջարկութեան խստութիւնն։ — «Ազգային կառավարութիւնք որք կ'ընդունին Դեսպանախորհրդոյ որոշումներն, այս որոշմանց գործադրման վրայ հրս կիլոլու համար պէտք եղած թուով մասնագէտ պաշտօնեայներ կարգեն, գործատէրերէն ու գործաւորներէն անկախաբար։ Այս պաշտօնատարաց տեղեկագրերը տարին անգամ մը ամէն կառավարութիւն հրատարակէ և միւս կառավարութեանց հաղորդէ։ Տէրութիւնք ըստ կարի համանման եղանակաւ մը պարբերական վիճակագրութիւններ կատարեն և հրատարակեն գործաւորական Դեսպանախորհրդոյ մէջ քննուած խնդրոց վրայ։ Այս վիճակագրերն եւս Տէրութիւնք իրարու հաղորդեն։

Վերջապէս, Դեսպանախորհուրդը փափաք յայտնեց որ պարբերաբար արպիսի խորհուրդներ կազմուին՝ փորձառութեան արդեանց համեմատ նոր խորհրդակցութիւններ կատարելու և պէտք եղած նորանոր տնօրինութիւններն որոշելու համար։

Դեսպանախորհրդոյ լիագումար նստին մէջ վիճաբանութեան առթիւ, Ֆրանսացի ընկերվարականաց ներկայացուցիչ Պ. Տրլաֆէյ անձնապէս սա կարծիքն յայտնեց թէ ամէն տարիքի կանայց և աղջկանց իրական աշխատութեան տեւողութիւնը պէտք է չափաւորուի գործարանաց մէջ։ Պ. Տրլաֆէյ գործաւորաց վիճակին պատմութեան վրայ յիշատակագիր մը կարդաց, զոր Պրեսլաւի իշխան-արքեպիսկոպոս Տ. Քոսի առաջարկութեամբ, Դեսպանախորհուրդն իւր ատենագրութեանց կցել որոշեց։

Պ. Ժիւլ Սիմոն երկար բանախօսութեամբ մը բացատրեց Ֆրանսական օրէնսդրութեան հիմն և ընթացքն 1789էն ի վեր։ Յոյց տուաւ թէ Ֆրանսական օրէնքները կը նպաստաւորեն չափահասներու աշխատութեան բացարձակ ազատութիւնն առանց սեղմումի, կանայց և անչափահասներու աշխատութիւնը պայմանութեան կ'ենթարկեն և գործաւորական ընկերակցութեանց կազմութեան ու զարգացման թոյլ կուտան։

* * *

Դեսպանախորհրդոյ աշխատութեանց աւարտման առթիւ, նախագահ Պ. Ֆոն Պերլեպշ, Բրուսիոյ առևտրական և արհեստագործական նախարարը, Քայզերհոֆ պանդոկին մէջ հացկերոյթ մը տուաւ պատուիրակաց։ Այս անգամ եւս նախագահին աջ կողմը բազմած էր Պ. Ժիւլ Սիմոն, և ձախ կողմը՝ Պրեսլաւի իշխան-արքեպիսկոպոս Տ. Քոսի և անգլիացի առաջին պատուիրակ Սըր Ճոն Կորսթ։ Պառոն ֆոն Պերլեպշ Ֆրանսերէն բաժակ առաջարկեց Դեսպանախորհրդոյ պատուիրակ զրկող Տէրութեանց պետերուն կենաց։ Աւստրեան պատուիրակն ի պատասխան բաժակ առաջարկեց Գերմանիոյ Կայսեր կենաց։ Նախագահը, պատուիրակներուն կենաց բաժակ առաջարկելով, յայտնեց թէ Դեսպանախորհրդոյ աշխատութիւնք Եւրոպոյ ամէն կողմէ գործաւոր դասուց վիճակին բարեւաւութեան պիտի նպաստեն, և գո՛նէ գերման գործաւորաց մասին մաղթեց որ այս յոյս իրագործուի։ Դանիոյ պատուիրակը, Պառոն ֆոն Պերլեպշի կենաց բաժակ առաջարկելով, հաստատ համոզում յայտնեց որ եթէ Դեսպանախորհրդոյ որոշմանց մէկ մասն իսկ գործադրի դարձեալ մեծ բարերում յառաջ պիտի գայ գործաւոր դասուց վիճակին մէջ։ Տքթ. Քոպ արքեպիսկոպոս Ֆրանսերէն բաժակ առաջարկեց ի պատիւ Պ. Ժիւլ Սիմոնի, որ պատասխանեց ճառով մը, որուն համար թերթին դժուարահաճ թղթակիցը կ'ըսէ թէ «Պերճախօսութեան հրաշակերտ մ'էր»։ Պ. Ժ. Սիմոն շնորհակալիք յայտնեց եռանդալից համակրութեան համար որով ժողովականք քամեր էին ի պատիւ իրեն առաջարկեալ բաժակն, և մանաւորապէս շնորհակալ եղաւ իւր և պաշտօնակցաց գերման կառավարութեան կողմէ գտած սիրալիր ընդունելութեան համար։ «Դեսպանախորհրդոյս գործն ալիւր գործ մ'էր, այն է աղքատին բարեկեցութեան չափն աւելցնելով ժողովրդեան զանազան դասուց միջեւ տիրող ատելութիւնը բառնալ։ Ինքն ալ բաժակ կ'առաջարկէ ի պատիւ այն դասուն որ ամենէն աւելի առարկայ եղաւ Դեսպանախորհրդոյ ուշադրութեան, այն է՝ «ի պատիւ գործաւորաց զաւակներուն»։ Դեսպանախորհրդոյ որոշմունք եթէ խղճի մտօք գործադրուին՝ քաղաքակրթութեան յառաջացման պիտի նպաստեն։ «Ամէն տառապելո՛ց կենաց», աղաղակեց Պ. Ժ. Սիմոն, աւարտելով իւր ճառ որ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ ժողովականաց վրայ։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴՈՒՐԵՐ

Սերպ կառավարութիւնը Ռումանիոյ հետ կը բանակցի՝ Նիշ-Բլատովոյի երկաթուղին միացնելու համար Ռումանիոյ պետական երկաթուղւոյ հետ։ Նիշ-Բլատովոյի երկաթուղին կը շինուի գլխաւորապէս յառաջ տանելու համար Ռուսիոյ առևտրական և ռազմագիտական շահերն ու դիտումները, գէթ ըստ կարծեաց Թ-յէյնի Վիեննայի թղթակցին։

—Պուլկար նախարար Պ. Եիրքով, Սերպիոյ հետ ծագած վէճին վրայ, ըսաւ Թ-յէյի թղթակցին. «Սերպք, օտար թելադրմամբ, պատրուակ կը փնտռեն մեզի հետ վէճի բռնուելու։ Բայց մեր վիճակն այնպէս է որ ամէն վէճ հաշտութեամբ վերջացնել որոշած ենք։ Եթէ տարբեր ընթացք մը բռնենք, Ռուսիոյ հացին եղ քսած կը լինինք, քանի որ Ռուսիոյ դիտումն է մեր միջազգային կացութիւնն անտանելի ընել՝ դրացեաց հետ դժուարացնելով զմեզ։ Սերպիա կը պնդէ որ մեր գործակցին ետ կանչենք, և հաւանօրէն պիտի հաւանինք այս պահանջման, թէեւ իրաւունքը մեր կողմն է։ Ցոյց տալ կ'ուզենք Եւրոպոյ թէ մեր բուն նպատակն է վէճերէ զգուշանալով մեր կացութիւնն ապահովել և վաւերացնել։»

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՒՐԵՐ

Երեսփ. ժողովը միահամուռ անվաւեր հռչակեց հանրապետական Պ. Մէնեռ-Ֆորիանի ընտրութիւնն, որ երեւելի անտեսագէտ և պահպանողական Պ. Փոլ Լ.—Պոլիէօի դէմ յաղթած էր ի Լօտէվ երեսփոխանութեան նախընտրիչ յանձնաժողովն ալ որոշեց խնդրել ժողովէն որ Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի դէմ ի Սէն-Ֆիէ ընտրուած պուլանժէական Պ. Փիքօ հրամատարին երեսփոխանութիւնն անվաւեր հռչակուի։

—Գերմանական Ռայխթակի մէջ Մէցի երեսփոխան Պ. Անթուան, որ անցեալ տարի Ֆրանսա վիրաւորած և քաղաքական ասպարէզի մէջ մոռնալով ջերմ ընդունելութիւն գտած էր, ի Քուրպվուա երեսփոխան ընտրուելու չյաջողելով, հարկադրեցաւ կառավարական պաշտօնով մը շատանալ, և մարտ 27ին կանոնական երդումն բրաւ իրրեւ տեսուչ ծխախոտի մենավաճառութեան։ Ի սէր Լոռենի և Մէցի իւր ճգունք անչուշտ ասկէ աւելի բանի մը իրաւունք կուտային իրեն։

—Անհետացեալ երեւելի երգահան Պ. Սէն-Սաէնսի բարեկամներէն մին ծանոյց թէ Ա-ՀՈ թատերանուագին հեղինակն Ազորեան կղզեաց մէջ կը գտնուի, ուր կեղծ անուամբ կ'երթեւեկէ մէկ կղզիէն միւսը։ Կը կարծուի թէ իւր վրայ խօսել տալու համար գիտած է այս հնարքին։ Ամէն տարօրինակութիւն կը սպասուի այս հանճարեղ երաժշտէն։

—Պ. Էրքման և Պ. Շաթրիան քառասուն տարիէ հետէ ընկերակցութեամբ վէպեր և թատերգութիւններ կը գրէին ու կը հրատարակէին, և շատ ստակ չահած էին։ Տարի մը յառաջ բաժնուեցան։ Պ. Շաթրիան իւր բաժանման պատճառները պատմեց Ֆէ-էրի խմբագրի մը, որ խնդիրն յիշեալ թերթին մէջ գրեց այնպիսի կերպիւ յորմէ կը հասկցուէր թէ Պ. Էրքման համակերպած է Ա. դասին Գերմանիոյ կողմէ գրաւման, և միայն իւր գրամական շահուն հոգածու եղած է միշտ։ Պ. Էրքման դատ բացաւ, և Փարիզի դատարանը Ֆէ-էրի խմբագիրը դատապարտեց միամսեայ բանտարկութեան, թերթին հրատարակիչն 2,000 ֆր. տուգանքի, և երկուքը մէկէն դատապարտեց 10,000 ֆր. հատուցում վճարելու առ Պ. Էրքման։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴՈՒՐԵՐ

Կ'երեւի թէ Կայսրը գժտեր է նաև սպայակոյտի նախագահ և իւր մտերիմ Զօր. Վալտերզէ կոմսին հետ։ Այս բարձրաստիճան զինուորական Մանրէմս գնաց և նոյն օթեւանն իջաւ ուր բնակած էր Ֆրետերիկ Կայսր։ Պերլինի Պաշտօնական Օրագիրը կը ծանուցանէ թէ «երկարժամանակեայ արձակուրդ մը տրուած է Վալտերզէ կոմսին»։ Այս ծանուցումն կը հաստատէ Կայսեր և կոմսին միջեւ գժտութիւն ծագելուն զրոյցները։ Կ'երեւի թէ երիտասարդ Կայսրը վէճեր կ'ունենայ ճչդիւ ա՛ն անձնաւորութեանց հետ որոց բարեկամութիւնն ամենէն աւելի կը գնահատէր և որոց հետ ամենէն աւելի մտերիմ էր գահակալութենէն յառաջ։

—Գերման լրագիրք և դեսպանական մարմինն ամենայն լռութեամբ և պաղութեամբ ընդունեցին արտաքին գործոց նախարար Կոմս Հէրպերթ Պիզմարքի հրաժարականը։ Կոմսն, իւր

—)(113)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ՁՈՒՐՈՒՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

—Ստակը կանխիկ վճարեր ես։

—Այո՛, կանխիկ, պարոն դատաւոր, ճիշդ է։

—Ո՞ւսկից կուգար այդ երեք հազար ֆրանքի գումարը զոր Սիւլլիի նօտարին վճարեցիր։

—Վաղուց ի վեր ըրած խնայողութիւններէս։

—Վաղո՞ւց ի վեր։

—Այո՛, պարոն դատաւոր։

—Հազար ֆրանքնոց պանքոտներով վճարեր ես։

—Այո՛։

—Ո՞ւսկից առած էիր այդ պանքոտները։

—Երբ կինս և ես հազար ֆրանքի մանր դրամ հաւաքեցինք, քաղաք երթալով պանքոտնի մը փոխանակեցինք։ Փոխադրելն ու պահելն աւելի դիւրին կ'ըլլայ։

—Որքա՞ն ժամանակէ ի վեր ձեր քով կը գտնուէին այդ պանքոտները։

—Անոնց մէջ կան որ քսան տարուան են։

—Առաջինները։ Իսկ վերջիններնը։

—Զորս կամ հինգ տարուան։

—Ապահո՞վ ես։

—Այո՛։

—Տունդ ուրիշներ ալ ունի՞ս։

Զաղացպանն, յոյժ վարանոտ, չպատասխանեց։ Այս հարցումն կը շփոթեցուներ զինքը։ Ի՞նչ պատասխանել։ Եթէ այո ըսէր, ստակին մնացեալ մասը տալ հարկ էր։ Բայց եթէ Լա Հէյոն, առանձին հարցաքննուելով, պատասխանէր թէ այլ եւս դրամ չկար տանը մէջ, դատաւորք ի՞նչ պիտի խորհէին այս հակասութեանց վրայ։

Սակայն, խնդրոյն ամէն կողմերը կշռուելէ յետոյ, նախամեծար սեպեց ճշմարտութիւնն ըսել։

—Գրեթէ ինը հազար ֆրանքի խնայողութիւն ունինք։

Գոհունակութեան նշոյլ մը փայլեցաւ դատաւորին աչացը մէջ։

Ի՞նչ հազար ֆրանք։ Ճիշդ այն գումարն էր որուն Քուրաժոյի տունէն անյայտ ըլլալն հաստատուած էր։

—Ձեր մէկ կողմ դրած ստակները ո՞ւր կը պահէք։ Շանդկրըլէ՞։

—Երբեմն հոս, երբեմն հոն։ Լա Հէյոն կ'իմացունէ ձեզ։

—Իսկ վերջին անգա՞մ։

—Ձերմակեղինոց դարանին խորը։

—Երբ ձեր կարծեցեալ խնայողութիւններն հազար ֆրանքնոց տոմսերու հետ փոխանակելու պէտք կունենայինք, որո՞ւ կը դիմէիք։

—Ուրեմն կը խոստովանի՞ս թէ գողցած ես զայն։

—Ո՛չ, պարոն դատաւոր, ո՛չ, ես չի գողցայ զայն։ Ես գող չեմ։ Սինակ, գաղտորսութիւն կ'ընեմ։

—Ինչպէ՞ս կըլլայ որ քու ձեռքդ կը գտնուի այն։

—Չեմ գիտեր։

Դատաւորն ուսերը վեր բարձրացուց։ Եւ ազդու ձայնով մը յարեց։

—Դուն գողցեր ես զայն։ Ակներեւ է այս։

Զաղացպանը շրջունակ ձեռքով ճակատը կը սրբէր որ քրտինքով ողողուած էր։ Եւ մերթ ընդ մերթ, մեքենաբար, առանց ըսածը գիտնալու, դատաւորին երկու հարցմանցը մէջտեղ կը մրմնջէր։

—Տա՛ք է։ Սաստիկ արեւ կայ։

Մեկքը գլխէն գացած էր։ Բայց երբ կը մտածէր թէ բոլոր այս փորձանքները կնոջը պատճառաւ գլխուն կուգային, անոր դէմ կատաղութիւն մը կրգայր։ Այո՛, յանցանքը գեղկուհւոյնն էր, անոր արծաթասիրութեան, ագահութեան եւ անպարկեշտութեանն էր յանցանքը։ Լա Հէյոն չէր ուզած որ ստակը ետ տան։ Ինք դիմադրելու քաջութիւնը չէր ունեցած։ Եւ դառնապէս կը պատժուէր այժմ։

Բարկութենէն բռունցքը կը գոցէր ու կը մալտար։

—Ա՜հ, եթէ Շանդկրըլէ դառնամ, մէկը կայ որուն գլխուն փորձանք պիտի գայ։

—Ի՞նչ կըլլաս, հարցուց դատաւորը։

—Ոչի՛նչ։ Ինքներնս կը խօսիմ։

—Այդ պանքոտները քովդ գտնուելու մասին ուրիշ բացատրութիւն չունի՞ս տալիք։

—Ինչպէ՞ս չէ, պարոն, ունիմ, ըսաւ Զաղացպանն հաստատ մտադրութեամբ։

—Ականջս ձեզ է։

—Զիս հարցաքննելիդ ի վեր բոլոր ըսածներս ալ սուտ են։

—Գիտէի որ այդպէս է։ Ճշմարտութիւնն ի՞նչ է ուրեմն։

—Ականջի ճշմարտութիւնը։ Կինս եւ ես մէկ ստակ մէկ կողմ չէինք դրած ի Շանդկրըլէ։ Ցանցանքը մերը չէ։ Մենք չունայլ չենք։ Հետեւաբար, ինը հազար ֆրանքը զոր ունինք, մերը չէ։

—Ո՞ւսկից առած էք զայն։

—Գտայ։

—Գտա՞ր։

—Այո՛, պարոն, հաւատացէ՛ք խօսքիս։ Երկու անգամ չեմ ստեր։ Ահա ըսեմ թէ ի՞նչ կերպով գտայ, որովհետեւ ես էի գտնողը եւ ո՛չ թէ կինս։ Լաւ մտիկ ըրէ՛ք ինծի, պարոն դատաւոր։

Եւ երկարօրէն պատմեց, ամէն մանրամասնութեամբ, առանց բան մը մոռնալու, մեր ընթերցողաց ծանօթ եղող պատմութիւնը։

Երբ վերջացուց, դատաւորն ըսաւ պազարիւնութեամբ։

—Այս է բոլոր ըսելիքդ, ինքզինքդ պաշտպանելու համար։

—Այո՛, պարոն դատաւոր, կարծեմ թէ բաւական է։

—Քու ինքնապաշտպանութեան ը փաստդ այդ է։

(Շարունակ.)

կրտսեր եղբօր հետ, բոլորովին քաշուած է կառավարական ծառայութենէ։

—Պիզմարք իշխան դրամական բացառիկ նպաստ չէ ընդուներ կայսրէն՝ առարկելով թէ «երբ գործաւորք անօթի կը մնան, ներելի չէ մեծադումար նուէրներ ընդունիլ»։ Գերմանացիք կը ծանուցանեն թէ իշխանին օրինական հանգստեան թոշակը տարեկան 18,000 մարքէն աւելի չէ, (իբր 1,000 օսմ. ոսկի)։

—Գերմանիոյ միւս վեհապետք չատ գոհ եղած են տեսնելով թէ Կայսրն իրենց ներկայացուցիչներէն մին, Դաշնակցային Խորհրդոյ Պատէլի ներկայացուցիչը, կոչած է Կոմս Հերպերթ Պիզմարքի յաջորդելու։ Արտաքին գործոց նոր նախարարը, Պ. ֆոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայն, 47 տարեկան է։ արհեստիւ փաստաբան է։ 1878-81ին Ռայխսթակին անդամակցած է իբրեւ Երեւփոխան Բարլոյտէրի։ Պիզմարք իշխան կատարեալ վստահութիւն ունէր Պ. ֆոն Մարշալի վրայ։ Արդէն Դաշնակցային Խորհրդոյ անդամք իշխան-նախարարապետին խօսքէն դուրս չէին ելներ, և Ռայխսթակի անդամներէն շատ աւելի հլու էին, թէեւ իրենց կառավարութիւնները կը ներկայացնեն, մինչ Ռայխսթակն ուղղակի ժողովուրդը կը ներկայացնէ։

—Գերմանիոյ ամէն վեհապետք հարկ դատած են մասնաւոր նամակներով շնորհակալութիւն յայտնել Պիզմարք իշխանին իւր անդին ծառայութեանց համար, որով ազգային միութիւնն հաստատած և կանգուն պահած է ճարտար քաղաքագիտութեամբ, հայտ կերպիւ վարուելով Գերմանիոյ մասնաւոր վեհապետաց հետ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անգլ. Խորհրդարանի անդամք իրենց մէջ զանազան ընկերակցութիւններ կամ մասնախմբեր ունին զանազան խնդրոց վրայ, որպէս եգիպտական, յունական, պուլկարական և այլ արտաքին խնդիրներ, զորս ի մասոյ ուսումնասիրել իրենց մասնաւոր զբաղում ըրած են։ Անգլ. լրագիրք կը ծանուցանեն թէ այս մասնախումբք մարտ 28ին ժողով մ'ըրած են նախագահութեամբ Պ. Մընտելլայի, որ Պ. Կլատսթոնի վերջին նախարարութեան մէջ կրթական նախարար էր։ Ներկայք որոշած են այս զանազան մասնախմբերը միացնել, մինչեւ ապագայ միմեանց այժ տալու համար Խորհրդարանին մէջ։ Պ. Ֆ. Ս. Սթէվենսն և Պ. Ռ. Սրմմիրը յանձն առած են այս նոր ընկերակցութեան քարտուղար լինել։ Ժողովին ներկայ գտնուած են նաեւ Պ. Ճ. Պրայս, Պ. Փ. Սթէնհոպ, Պ. Շուան, Պ. Զանինկ, և այլք։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովոյ կողմէ կարգեալ յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունի քննել Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ ներկայացեալ ծրագիրն ի մասին առաջնորդական վիճակաց վերակազմութեան եւ վանորէից ընդհանուր բարեկարգութեան, երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Նախապէս կարդացուեցաւ Նախորդ Վարչութեան օրով առաջնորդական վիճակաց վերակազմութեան համար պատրաստեալ ծրագիրն և յետոյ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ ներկայացեալ նոր ծրագիրն։ Յետ այս ընթերցման Ն. Ամենապատուութիւն բերանացի բացատրութիւններ տուաւ իւր տեղեկագրոյն վրայ։ Յանձնաժողովը նկատելով որ անկարելի է ընդհանուր ընթերցմամբ գաղափար մը կազմել եւ կարծիք յայտնել, որոշեց որ այդ ծրագիր տպագրուելով բաշխուի ան դամից որպէսզի պէտք եղածին պէս ուսումնասիրուի։ Նոյնպէս որոշուեցաւ որ Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեան, Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ագէսթճեան եւ Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ Տ. Սարգսեան եւս յանձնաժողովոյ անդամ կարգուին, այդ կարգի խնդրոց համար իրրեւ հմուտ եւ փորձառու եկեղեցականներ։

Ուսումնական Խորհուրդն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան և գլխաւորաբար զբաղեցաւ տիպարվարժարանի հաստատման խնդրովը։ Խորհուրդը նկատելով որ իւր նպատակի իրագործման համար Մայր Վարժարանն ինչ ինչ անյարմարութիւններ ունի, որոշեց տիպար վարժարանը հաստատել Գումգաբուի դուրսի ազգային վարժարանին մէջ։ Խորհրդոյ նիստէն յետոյ ժողովականք այդ վարժարանը գնացին խմբովին և ամէն կողմն աչքէ անցնելով, յարմար գտան և որոշեցին Զատկէն յետոյ ձեռնարկել առաջադրեալ նպատակի գործադրութեան։

Աղրիաբքական Գեր. Փոխանորդ Յովհ. Աւալիէի պաշտօնատունը գնաց և ժամու մը չափ տեսակցեցաւ Կրօնական գործոց տեսուչ Զիվէր պէյի հետ։

Գարթալի Թաղական Խորհուրդն՝ ի գիմաց գիւղին հայ հասարակութեան շնորհակալութեան ուղերձ մը մատուցած է առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, Ազգ. Վարչութեան այն տնօրինութեան համար, որով պիտի ձեռնակուի Գարթալի կիսափուլ դպրոցին վերաշինութեան և եկեղեցւոյ արտաքին կողմի քայքայեալ մասանց վերանորոգման, յատուկ յանձնաժողովոյ մը ձեռամբ։ Գարթալի ազգայինք, իրենց երախտագիտութիւնն յայտնելով այն օգտաշատ տնօրինութեան համար, կը յայտնեն թէ անմարեր կ'սպասեն Յանձնաժողովոյ ձեռն ի գործ արկանելուն; որով պիտի վերականգնի մանկանց կրթական ապաստանարանն ու պիտի փրկուի եկեղեցւոյ շինքը քայքայման վտանգէ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԻՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԻԵԹԱՆՆ Ի ՏԱՐՏԱՆԷԼ

Իտալիոյ գահաժառանգ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանն երէկ Տարտանէլ ժամաներ և մեծ պատիւներով ընդունուեր է Պիզայի կառավարիչ Զիվէր փաշայի, այլ պաշտօնեից և ոստիկանաց, ոստիկան-զինուորաց ու թաղապետական պաշտօնէից կողմէ։ Իշխանը Տարտանելի նշանաւոր վայրերն այցելելէ յետոյ, Հիսարլըք ուղեւորեր է աչքէ անցնելու համար Տրթ. Շիմանի ձեռամբ կատարուած հնախուզութիւնները։

Ն. Բարձրութիւն վաղն իրիկուն մայրաքաղաքս կապաւուի։

* * *

ՅՈՐՀԱԿԱԼԵԱՑ ԱՐՏԱՔԱՔՏՈՒԹԻՒՆՔ

Իտալիոյ Ումպերթօ թագաւորն հեռագիր մ' ուղղելով առ Վեհ. Սուլթանն, շնորհակալութիւն յայտնած է Ն. Վեհափառութեան կողմէ Վիքթոր Էմմանուէլ իշխանին եղած համակրական և սիրալիր ընդունելութեանց համար։ Իտալական կառավարութիւնն եւս մի և նոյն մտօք շնորհակալութիւն յայտնած է Հռոմի օսմանեան դեսպանին։

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Իւլայի երկրորդ աստիճան տարուեցաւ Բ. Դրան Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Սուրուրի փաշայի որդի Նազիֆ պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ Գրուսայի Բիրմսթի գաւառակին քաղաքային բը ժիշկ Զախարի Հիւրմիզէֆենտիի և Կէլիպոլուի թաղապետական Նախագահ Մուսթաֆա էֆէնտիի։

Բաղիսի աստիճան՝ Կէլիպոլուի թղթակցութեանց տնօրէնի օգնական Ալի էֆէնտիի և հաշուակալութեան առաջին քարտուղար Էմին էֆէնտիի։

———

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Բուրթուգալի ազնուականներէն Տըլավէրա Տիսօ կոմսին։

Երրորդ կարգի Շէֆքատ՝ Տէտէ Աղաճի Նախորդ Նախզ Բեամիլ պէյի կնոջ։

Զորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ արքունի ախոռներու պաշտօնեաներէն տեղակալ-ղեպտեան անասնաբոյժ Սամի պէյի և Նաւային գեր-հազարապետ Ֆայիզ էֆէնտիի։

——

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Շուէյտ-Նորվեկիոյ թագաւորը Բէռնատոտ Ա-ոչ պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշայի։ Նոյնպէս Ա-ոչ պատուանշանի մեծ ժապաւէնը կայս. աւագ թիկնապահ Ֆուատ փաշայի։

Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանաց գործածութիւնը։

——

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻ

Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ յատաջիկայ կիրակի գիշեր կատարելի լուսաւառութեանց համար թէ՛ ի մայրաքաղաքիս և թէ՛ ի գաւառս չքեղ պատրաստութիւնք կը տեսնուին։ Ազնքսանդրիոյ և Դահիրէի մէջ եւս մեծամեծ պատրաստութիւնք կը տեսնուին եղեր։ Բարձր. Խարիֆ ու Մուխթար փաշա վառաւոր հացկերոյթներ պիտի տան այս առթիւ։

——

ԿՐԷՏԷ

Ըստ տեղեկութեանց Ա-դ-էի, Կրէտէի մէջ չորս իսլամներէ եւ չորս քրիստոնեաներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմուած է որոշելու հնամար վերջին դէպքերու պատճառն խառվարարաց կողմէ ալրուած իսլամաց ու քրիստոնէից տուներուն համար հատուցում մը ընելու խնդիրը։ Այս յանձնաժողովոյ պաշտօնը դժուար հանդիպելու մը եւս պատրաստելով, հրատարակուած է Կրէտէի պաշտօնական թերթին մէջ։

——

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն երէկ իւր սովորական նիստը կազմեց և մինչեւ ուշ ժամանակ զբաղեցաւ ինչ ինչ կարեւոր խնդիրներով։

——

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Յունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս երէկ կայս. պալատ գնաց Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու համար տեղեկագիր մը որ Պատրիարքարանի կրօնական ու քաղաքական ժողովոյ կողմէ պատրաստուած է ի մասին Յունաց վերաբերեալ ինչ ինչ եկեղեցական խնդրոց։

——

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

(Պ-ղծ-կ-ն Աշտ)

Պարսկաստանի մէջ քոլերան դադրած ըլլալով, հնգօրեայ քարանթինն որ հաստատուած էր Պարսկաստանէն ցամաքի, ծովու կամ գետի ճամբով եկողներուն համար, չնչուած է։ Նոյնպէս վերցուած են սահմանագլխոյ վրայ հաստատեալ առողջապահական չղեմները։

Պարսկաստանէն եկող անձինք յետ այսօրվան բժշկական քննութեան մը միայն պիտի ենթարկուին այն կայարանաց մէջ ուր առողջապահական քննիչ կը գտնուի։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔՆՆԻՉ
ՏՐ. ՔՕՋՕՆԻ

Կ. Պոլիս
21 մարտ 1890

——

ԵԱՖԱ-ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Եաֆայէն մինչեւ Երուսաղէմ երկաթուղւոյ մը շինութեան ու շահագործման մենաշնորհը վերջնապէս յանձնուած է ժողէֆ Նավոն էֆէնտիի որ չորս տարիէ հետէ կ'աշխատէր այս ձեռնարկն յաջողցնելու համար։ Իրմէ առաջ ուրիշներ ալ հետամուտ եղած էին, սակայն չէին կրցած գործն ի գլուխ հանել։ Այսպէս, յիշեալ մենաշնորհն յաջորդաբար յանձնուած էր երեք անձանց՝ անգլիացի ճարտարագէտ Պ. Վալթրնի, ամերիկացի զօրավար Մօթի, ու Պառոն էրլանկերի, սակայն այս ձեռնարկուաց ոչ մին յաջողած էր գործադրել իր ստացած մենաշնորհը, մինչեւ իսկ գաղտեր ունեցած ու բաւական ծախքերու ենթարկուած էին։ Իրաւ է թէ ժողէֆ Նավոն էֆէնտի եւս դժուարութեանց հանդիպեցաւ բարիզեան դրամատանց կողմէ, սակայն իր ազգու եւ յարատեւ ընթացքով յաջողեցաւ յաղթել անոնց։

Ժողէֆ էֆ. Նավոն Օ-ռ-ն-ի-ն դ-ը-ղ-ի-ն-ն-ի-ն Ընկերութիւն մը կազմած է որոյ կանոնագիրը վաւերացած է կայս. Իրատէով։ Այս վաւերացում հաստատուած է արդէն Բ. Դրան։ Նորակազմ ընկերութիւնն իրաւամբ «միջազգային» կը կոչուի, վասն զի զայն կազմող դրամատէրք պէլճիացի, զուիցերիացի, գերմանացի, ֆրանսացի ու օսմանցի են։ Ընկերութեան ստորագրեալ դրամագլուխն է չորս միլիոն ֆրանք, որ պիտի բաժնուի 500ական ֆրանքնոց 8000 բաժնեթղթի։ Նախ և առաջ Եաֆայէն Երուսաղէմ տանող երկաթուղին պիտի շինուի։ սակայն ընկերութիւնն՝ իր յանձնառութեանց տեսրին համաձայն՝ իրաւունք ունի յառաջիկայն մէջ ուրիշ գծեր ալ շինել ի Նապլուս և ի Կազա։

Եաֆա Երուսաղեմի երկաթուղեայ ընկերութեան վարչական խորհուրդը կազմուած է հետեւեալ կերպով։ Պ. Միշէլ Բօլլաս, Ն-ի-ս-ի-ն։ Պ. Մահու, Շէր Ն-ի-ս-ի-ն։ Պ. Ֆաւիթիկէր (սեղանաւոր յերուսաղէմ), Պ. Պառոն (հաստատաւ) և ժողէֆ էֆ. Նավոն (արտօնատէր) ան-դ-մ. Պ. Մաքս Լիոն ի-ր-դ-ղ-ի։

* * *

Երէկ, Եաֆայէն մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ երկաթուղւոյ շինութեանց սկզբնաւորութեան ձեռնարկուեր է։

——

ՕՍՄ. ՊԱՐՏԱՑՈՄՍԻ

Բռիօրիդէ պարտատոմսերուն և Տախիլիէ ու Սէհիմներու առաջադրեալ փոփոխման վերաբերեալ բանակցութիւնք գնահատելի յառաջդիմութիւններ ունեցան։ Պատճառն այն է որ այդ երկու գործողութիւնները միացնելու դարտիարն ի բաց թողուած ըլլալով, բանակցութիւնք դիւրացած են։ Ուստի, առաջադրեալ փոփոխմունք զատ զատ, բայց միեւնոյն ժամանակ պիտի կատարուին, և այս կարգադրութեան շնորհիւ՝ Բռիօրիթէներու փոփոխումը միւսին դիւրութիւն պիտի ընծայէ, առանց բնաւ անկից վնասուելու։

Երեքշաբթի օրը Մալիէի պաշտօնատունը տեղի ունեցած դումման մէջ, որուն ներկայ էին Երմոնական նախարար Վահիտ. Ցակոբ փաշա, Սըր Էկար Վինսընդ, Պ. Բայլարա, Պ. Պարատաք եւ Տաքթ. Սրիէր, այս կիրին գործողութեանց հիմունքը դնուեցան, պայմանագրութեան ձեւով, ու միակ կէտ մը վերապահուեցաւ շաբաթ օրուան յորում պիտի առնուի այն պատասխանը որով կարելի պիտի ըլլայ պայմանագիրն ստորագրել վերջնապէս։ Առ այժմ, կանխահաս է մանրամասնութիւններ հաղորդել։ Բաւական է ըսել թէ, առ այժմ, գործը փափագելի եղածին չափ փայլուն կերեւի, եւ թէ երեւոյթէն դատելով, կը կարծուի որ շաբաթի օրը գոհացուցիչ կարգադրութիւն մը պիտի կընքուի։ (Լ. Հերալտ)

——

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆՆ

Վեհ. Շահն Արեւ-ի-ն և Առ-ի-ն Պանակուռ պատուանշանը շնորհած է Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին Խանի։

——

ԷՐԷՑԼԻԻ ԱՂԻԱՀԱՆՔԵՐԸ

Կը յիշուի թէ անցեալներն Էրէյլիի մէջ Պ. Կուրճիի ածխահանքի հորերը փչելով մէկ քանի գործաւորք զոհ գնացած էին։ Արդ, Էրէյլիէն կը գրեն թէ, կ'ըսէ Ս-դ-հ, այս ցաւալի արկած անհոգութեան մը հետեւանքն եղած է, որովհետեւ ժամանակին իմաց տրուեր է Պ. Կուրճիի թէ այդ հորերը փչելու վտանգ կ'սպառնան, սակայն Պ. Կուրճի կարեւորութիւն չտալով շարունակեր է բանեցնել գործաւորները։ Այդ դէպքէն յետոյ կայս. կառավարութիւնը քննիչ մասնաժողով մը դրկած էր Էրէյլի և Պ. Կուրճիէ 4000 ոսկւոյ դրամական երաշխաւորութիւն մը առնուած էր մեռած գործաւորներու ընտանեաց ապրուստն ապահովցնելու համար։ Այդ մասնաժողովոյ կողմէ կատարուած քննութեանց պահուն հորերու մէջ գտնուած ածուխները բռնկեր և սոսկալի հրդեհ մը սկսեր է։ Նախապէս հինգ ջրհաններու միջոցաւ մեծ ջանքեր եղեր են այդ հրդեհը մարելու, սակայն անկարելի ըլլալով, 7-8 ջրհաններ եւս աւելցուեր են առաջնոց վրայ և աշխատութիւնք կը շարունակուին։

——

ԱՅՏՐԸՆԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կայս. կառավարութեան և Այտրնի երկաթուղեաց ընկերութեան միջև կնքեալ հիմնական պայմանագրութիւնը ծանօթութիւններ կը պարունակէ նաեւ յառաջիկային մէջ շինուելիք երկաթուղւոյ ճիւղերու մասին։ Ընկերութիւնն այս պահուս զբաղած ըլլալով Տէնիզլիի ճիւղովն որ գլխաւոր գծին (Ցինէյր) վրայ կը գտնուի, ընկերութեան Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչ Պ. տ'Ալէքսիս հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մատուցած էր այդ ճիւղի յատակաձեւի բարեփոխման առաջարկ մը։ Այս առաջարկ, յետ քննութեան, յանձնուած էր Բ. Դրան որ Վեհ. Սուլթանի վաւերացման մատուցած էր զայն։ Արդ, առաջարկեալ փարեփոխումը վաւերացնող կայս. Իրատէն ելած ըլլալով, Բ. Դրան հաղորդուած է և անոր ձեռնհաս նախարարութեան, որ պաշտօնապէս Այտրնի երկաթուղեայ ընկերութեան պիտի զեկուցանէ զայն։

———

Սպասակոյտի գնդապետներէն Բէֆիզ պէյ, հազարապետ Արիֆ էֆէնտի և հարիւրապետ Ղալիպ էֆէնտի երէկ Սուրիա ուղեւորեցան, քննելու համար Ե. զօրաբանակի կեդրոնն եղող Դամասկոսի ինչպէս նաեւ Համայի ու Հոմսի զինուորական շէնքերն ու դիրքերը։

—Նախընթաց գիշեր ժամ 10ին Բաւիր անուն վաղեմի չարագործ մը Կալաթա Սէրրայի բանտէն փախաւ Սուլթանիէ վարժարանի բակին մէջ ցատքելով։ Այս չարագործ վեցամեայ բանտարկութեան դատապարտուած էր, որոշմամբ Բերայի պատժական տեսչին։

—Վերջին օրերս Լիբանանու մէջ հանդիսաւորապէս տեղի ունեցեր է Վեհ. Սուլթանի անուան նուիրեալ Նորակառոյց կամուրջի մը բացումն ի ներկայութեան Պէյրութի կուսակալին, Լիբանանու կառավարչին, օտար հիւպատոսաց և այլոց։

—Իտալական ընդ. հիւպատոսի կինը, տիկին Բարաքանօ, երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս ի Միլան։

—Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղւոյ մենաշնորհին վերաբերեալ գործողութիւնք բաւական դիւրացած ըլլալով, Պ. Նաքէլ-Մաքէր, որ կը խնդրէ այդ արտօնութիւնը, մտադիր է մայրաքաղաքս գալ ի մասոյ։

—Ֆլորիս Ռիւպաթինօ շոգենաւային ընկերութեան գլխաւոր բաժնետէր և Իտալիոյ ծերակոյտի անդամ Պ. Ֆլորիոյի որդին մայրաքաղաքս եկած է զբօսական պտոյտ մը կատարելու։

—Պոլսոյ կազի ընկերութիւնն, որ ի մասոյ գործի պիտի ձեռնարկէ, սկսած է պէտք եղած կազը հայթայթել կառավարական հաստատութեանց։ Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ նախ և առաջ, իբրեւ փորձ, կազով լուսաւորուին Սպարապետի Դուռն ու շրջակայ զօրանոցները։

—Կայս. Թանգարանին տնօրէն Համտի պէյ, որ Տարտանէլ գնացած էր, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Ոստիկանութիւնն երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորեց ինը վաղեմի չարագործներ։

—Եկեղեցադատ տեսանն երէկ զրաղեցաւ արքունի վաճառարանի զինուորներէ միոյն սպանման և ուրիշի մ'ալ վիրաւորման դատին։ Ամբաստանեալն՝ Նիքոլի, որ փախած էր, ի բացակայութեան դատապարտուեցաւ տասն հինգ տարուան չղթայակապ աշխատութեան ու քաղաքացէն իրաւունքներէ զրկուելու։ Նիքոլիի ընկերն, այգիներու պահապան Սթելիանոս, որ ներկայ էր, անպարտ արձակուեցաւ։

—Երէկ մայրաքաղաքս բերուեցան 1111 ոչխար Սէլանիկէն, 222՝ Տիբիլիսէն, 740՝ Պանտրմայէն, 1167 Պանտրմայէն և 120 Մուանիայէն։ Ասոնց մէջ գառնուկներ եւս կը գտնուին։

—Ասկից առաջ որոշուած էր որ Բէժիի դէտերն հրացան, տարձանակ և թուր չգործածեն։ Սակայն վերջերս այս որոշումն բարեփոխուելով, Բէժիի դէտերն արտօնուեցան միայն թուր կրել իրրեւ զարդ։

—Մախսուսէի կեռնէլը չոգենաւով երէկ Քիոս ղրկուեցան վեց հատ պղպղատ թնդանօթք։

—Լոնտոնի քաղաքային խորհրդոյ անդամ և հաշտարար դատաւոր Պ. Ցոսէֆ Ֆիլիբս որ ուրբաթ աւուր Սէլամլըքի հանդիսին ներկայ կը գտնուէր, Վեհ. Սուլթանի հրաւիրանօք կիրակի օրը Եըլտըզի պալատը գնաց ուր սիրալիր ընդունելութիւն մը գտաւ։ Վեհ. Սուլթանն հանձնեցաւ Օսմանիէ պատուանշան շնորհել նմա։ Պ. Ֆլորիս Լոնտոնի Նշանաւոր անձնաւորութեանց մին է և բարեգործական բազմաթիւ ընկերութեանց հիմնադիրն։ Կայս. թիկնապահ Շէվքէթ պէյ, հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին, առաջնորդեց զնա մայրաքաղաքիս գլխաւոր մզկիթները, արքունի գանձարանը եւ այլ պատմական տեղեր։ Պ. Ֆիլիբս երեքշաբթի օրը ընտանեօք մեկնեցաւ ի Լոնտոն։

———

ՕՍՄ. ԱՇՏ. ՊԱՆՔԻ

Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան վաղը, ուրբաթ 23 մարտ եւ յառաջիկայ երկուշաբթի, 26 մարտ։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ—ՄԻԻՆԻՍ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՖՐԱՆԵՖՈՐԹՈՒԱՂ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ցիշեալ ընկերութեանց գրասենեակներն յառաջիկայ Ապրիլ 14 սկսեալ (Ը. Ե.) ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ ԴԱԲՈՒՆ, ԱՆԱՆԵԱՏԻՍ ԽԱՆ, 12, 13, 14 թիւ սենեակները փոխադրուած են։

Ամէն ապահովագրական գործոց համար դիմել, բաց առաջնոյն, առ Տեար ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱՏԱՏՈՒՐ, ընդհանուր գործակալ վերոյիշեալ ընկերութեանց։

15 5—5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՊԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Ֆրիտրիխսրուէ, 2 ապրիլ

Պիզմարք իշխանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ, անհամար հեռագրեր և ծաղկեփնջեր կուգան։ Առաւօտուն, Համպուրկի զինուորական նուագածուն դաշտին իշխանին տան առջեւ այլ և այլ կտորներ նուագեց, ի ներկայութեան բազմաթիւ Համպուրկցիներու։ Ջահագնացութեան առթիւ իւր շնորհակալաց բանախօսութեան մէջ, իշխանը, երկաթուղեաց յառաջդիմութեան վրայ խօսելով, ըսաւ թէ այժմ քաղաքակրթութիւնը տանողներն են անոնք, թէ միշտ պէտք է յառաջ երթալ, փաստղիներ ճեղքել և կամուրջներ շինել, այլ պէտք է ղդայր ըլլալ, որովհետեւ կան նաեւ կարծր քարեր զորս կարելի չէ ծակել։

Ա.կսպուրկ, 2 ապրիլ,

Պիզմարք իշխան Ա.կսպուրկի պատուակալ քաղաքացի անուանեցաւ։

Համպուրկ, 2 ապրիլ

Գերմանական արտասովոր պատուիրակութիւնն, որ Վիլհելմ կայսեր հրամանաւ Մարոգի կայսեր մոտ կ'երթայ, այսօր շոգենաւ նստաւ։

Բոլոնիա, 2 ապրիլ

Բէգրսպուրկէ կը գրեն առ Բէօշէնէզ-ի-ն թէ Վիլհելմ Կայսեր ի Ռուսիա ուղեւորութիւնն, նկրկայ գտնուելու համար այս ամառ ի Բրանտնոտ-Սելօ տեղի ունենալիք ռազմափորձերուն, այժմէն վերջնապէս որոշուած է։

Պերլին, 2 ապրիլ

Ն-ի-ս-ի-ն-ի Զ-ի-ն-ի-ն ուշադրութիւն կը հրաւիրէ Պետութեան Պաշտօնական Օրագրին մէկ քանի յօդուածոյ վրայ որք ընկերային քաղաքականութեամբ և ընկերվարականութեամբ կ'զբաղին։ Լրագիրը կը կարծէ թէ այս յօդուածները կը պարզեն յայտագիրն նոր դարագլխին, որ Պիզմարք իշխանին հրաժարումէն կ'սկսի։

—Պետութեան Պաշտօնական Օրագիրը կը հրատարակէ Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայնի անուանումն իբրը արտաքին գործոց նախարար Բրուսիոյ։

Բեգրսպուրկ, 2 ապրիլ

Պաշտօնական հրատարակութեան մը նայելով, Կայսրն և Կայսրուհին վերջերս այցելեր են զինուորական բանտը։

Կայսրը մէկ ամիս իջեցուցեր է բոլոր բանտարկեալներուն պատիժը։ Հետեւեալ օրն իսկ, 61 բանտարկեալք ազատ արձակուեր են։

Վիեննա, 2 ապրիլ

Լոնտոնէ կը գրեն առ Նէ-ի Ֆրէ-ի Բրէ-ի թէ Վիգգորիա թագուհւոյն և Վիլհելմ կայսեր տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ ի Ֆարսկդատ և Վիլհելմ կայսր դարձեալ Անգլիա պիտի երթայ։

Բարիզ, 2 ապրիլ

Կալլէսի իշխանն երէկ իրիկուն առտ հասաւ և այսօր կը մեկնի ի Դան։

Լիսպոն, 2 ապրիլ

Երեսփոխանական վերջին ընտրութեանց համեմատ, նոր խորհրդարանը պիտի բաղկանայ 114 պահպանողականէ, 30 յառաջդիմականէ, 10 միապետականէ՝ ամէն դոյնէ, և 3 հանրապետականէ։

Պրուսէլ, 2 ապրիլ

Հակադերեվարական Դեսպանախորհրդոյ ծովային մասնախումբն իւր տեղեկագրով կը հաստատէ թէ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած է, եթէ Դեսպանախորհուրդն ընդունի իւր մասնախմբին առաջարկած ծրագիրը, գերեւոց աւելորդ չնչումը պիտի կանոնաւորի կատարեալ օրէնքով մը, որ զանազան Տէրութեանց տեսակէտները պիտի հաշտեցնէ։

Պելգրատ, 2 ապրիլ

Պաշտօնական Օրագիրն հրամանագիր մը կը հրատարակէ, որ Սերպիայէն ի Սելանիկ ղրկուած հողային բերքերն արտաժման մաքսէն զերծ կը կացուցանէ։

—Անհիմն է Տէյլի Նիւ-ի լուրը թէ Սերպիա կ'ուզէ ետ կանչել իւր Սոֆիայի գործակալն, և ի Պուլկարիա բնակեալ սերպ հպատակաց պաշտպանութիւնն յանձնել Ֆրանսական գործակալին։ Պուլկար գործակալ Պ. Մինչեւիչի հրաժարեցուցման խնդրոյն վրայ սերպ կառավարութիւնը պուլկար կառավարութենէն դեռ ևս պատասխան ընդունած չլինելով, ո՛և է որոշում տալու պէտք չէ տեսած։

Փարիզ, 2 ապրիլ

Եգիպտական պարտուց տոկոսին զեղչման վրայ անգլիական և եգիպտական կառավարութեանց բանակցութեան տեղեկանալէ յետոյ, Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպոն նոր առաջարկներ ըրաւ, զորս նախարարաց խորհրդոյն ծանոյց։ Կ'ըսուի թէ բանակցութիւնք լաւ ճամբու մէջ են, և ի մեծոյ որոշման մը պիտի յանգին։

Կ'ըսուի թէ Պ. Պիհուա Լիսպոնի ֆրանսական դեսպան պիտի անուանի։

——

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԳՐ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Լիսպոն, 2 ապրիլ

Փորթուկալի նոր նախարարութեան կազմութեան համար բանակցութիւնք տեղի կ'ունենան, և կ'ըսուի թէ նոր վարչութիւնն եւս Պ. Սերպա Փինէնթէլի պահպանութեան ներքև պիտի գտնուի, որ միանգամայն պատերազմական նախարարութիւնը պիտի ստանձնէ։

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 22 մարտ

Այսօր Լատինաց Աւագ Հինգշաբթի ըլլալուն պատճառաւ, Ղալաթիոյ պօրսան գոց է։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 2 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 40 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	88 67 1/2
» » 4 1/2 %	106 65
Օսմանեան ջոնսոյիսէ Պերթ Դ.	18 47 1/2
» » երկաթուղի	73 25
» » բաժնեթուղթ	240
Պանք Օթոման	541 75
Դէբէտ Լիմէտ	710
Իտալական Ռանթ 5 %	92 70
Էրլենական 5 %	455 (*) անընթեռնելի
Բրիօրիթէ Թիւրք	490
Եգիպտական միացեալ	481 25
Պանք տը Բարի	783
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	436 25
Ռուսական բանք	2307 50
Սպանիական արտաքին	73 13/16
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 20 1/2

Լոնտոն, 2 Ապրիլ, ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Ռենտ. ջոնսոյիսէ	98
Օսմ. » Պերթ Դ.	18 1/4
» » » Ա.	40 1/4
» » » Բ.	25 9/16
» » » Գ.	18 3/8
Փոխառութիւն 1877	103
Պանք Օթոման	11 1/2
Եգիպտական միացեալ (բանքիէրէ)	95 1/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	105 1/8
Տարբա Պանքէ	84 1/4
Օսմանիյէ (փոխառ. Բարլիր)	104 1/4
Հիլլենական 5 %	90 1/4
Մանգալ »	74 1/2
Իսպանական 1889	94 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 21

ԲԱՐԻԶ ԹԻԹԻՆ ՊՈՒՐՍԱ

Բարիզ, 2 Ապրիլ, ժամ — վայր. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	88 65
Օսմանեան ջոնսոյիսէ Պ.	18 47 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	— —
Եգիպտական միացեալ	481 87 1/2

Վիեննա, 2 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	35 20
» Բէժիի բաժնեթուղթ	108
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	119 90

Պերլին, 2 Ապրիլ

Բուլղ. թղթադրամ	222 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	79 70
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 30

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

Թատերական Նկրկայացման տուեալի Նպաստ Ուսումնասիրաց Ընկերութեան ի 3 փետր. 1890.

ՄՈՒՏՔ

Սպառած տոմս վաւերացեալ	Դրկ.
Կրթական Նախարարութենէ	11023
Նուէր	180
Ընդհանուր հասոյթ	11203

ԵԼՔ

Թատերական ծախս, (դերասանական խումբ, նուագ, տպագրական ծախք, արտօնագիր, լուսավառութիւն, և այլն)	2750
Ցրուիչի վարձք	360
Թատրոնի սպասաւորաց երթեւեկի, թղթեղէնի և փուռնջի,	274
Ընդհանուր ծախք	3384
Զուտ հասոյթ	7819
	11203

Ի գիտաց կարգ. Մասնախմբի

Ա. Թ. Ս. ԽԱՆԶԷՐ Գ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ Ա. ԹՆԿՐԵԱՆ

6 մարտ 1890.

Գուր-Գարու

Ընդունելանք Կարգադիր Մասնախմբի գանձապետ Մեծ. Գրիգոր էֆ. Մարգարեանէ թատերական ներկայացումէ գոյացած 7819 գրկ. հասոյթն որոյ մի փոքր մասն ապառիկ է. Հարկ կրգանք նաեւ յաւելուլ թէ սոյն հաշուեկշռոց մի օրինակն եւս յանձնուած է կրթական նախարարութեան ուրկից տոմսերն վաւերացեալ և հաշուոց տակ առնուած էին.

Ի գիտաց Տնօրէն Խորհրդոյ
Ուսումնասիրաց Ընկերութեան

Գանձապետ Ատենապետ
Մ. ԹԷԼԵԱՆ Ս. Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

6 մարտ 1890, Կ. Պոլիս

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԵՒԴՈԿԻԱ, 12 մարտ

Գրեթէ ընթացիկ ամսոյս սկիզբէն ի վեր գեղեցիկ գարուն մը կը վայելենք. Մարտ 9 ուրբաթ, Սուլթան Նէվրուզ էր, այս օրն քաղաքիս ամբողջ ժողովրդեան առ հասարակ կը բանայ զբօսանաց և զուարճութեան դռներն. Իրիս գեան՝ որ քաղաքէս դուրս ժամ հեռի այգիներու և պարտէզներու մէջէն կ'անցնի և իւր վրայ կը կրէ հարիւրաւոր տարիներէ ի վեր չինուած հռչակաւոր հինգ կամարով քարէշէն գեղեցիկ կամուրջն, իւր եզերաց վրայ կը հանդիպիմ խուռն բազմութիւն. Քաղաքէն մինչեւ կամուրջի գլուխը ահագին բազմութիւն, չատեր կառքերով և ձիերով կ'արշաւեն, չատեր ալ հեծեալ, կամուրջին կուշտին արտի մը մէջ ձիարշաւ կ'ընեն (ձիրիթ կը խաղան), ձիով իրարու ետեւէ կը հետապնդին եւ գաւազան կը նետեն միմեանց. Միւս կողմը կորիզ մարդեր իրենց այծն ի հանդէս կը բերեն ըմբշամարտութեամբ. Անդին խումբ մը տէվրիշներ, թափոր կազմած ՐՒՖ կը շալեն և երգեր կ'երգեն, կանայք խումբ խումբ նստած՝ մրգեղէններ կ'ուտեն և գիտելով կ'զրօսնուն այս տեսարաններ. Մրգեղինաց տօնավաճառ մը կը բացուի արդէն և բաւական առատութ կը լինի. Այս տարի կառավարութիւնը կանխահոգ մտածութեամբ արգիլած էր ոգելից ըմպելիք գործածելն, զի այսքան ահագին բազմութեան մէջ օրին և գիշերին մեծ անկարգութիւններ յառաջ կը բերեն. Կառավարութիւնը խումբ մը ոստիկաններ յատկացուցած էր բարեկարգութիւնը չը խանգարուելու համար. Առանց վտանգի վերջացաւ այդ օրն և ժողովուրդն ուրախ և զուարթ դարձաւ իր տուները ձմեռուան տխրութիւնը փարատած.

Յաջորդ օրը շաբաթ սրբոց Բառասուն Մանկանց տօնախմբութիւնն էր. Քաղաքիս եօթն եկեղեցեաց մին Բառասուն մանուկ անուամբ շինուած է բլրի մը ըստորոտը, որոյ առջև կը տարածուին արգասաբեր պարտէզներ, խիստ գեղեցիկ տեսարան մ'ունի, ահագին գերեզմանոց մը. թէեւ մերթ ընդ մերթ յոյնք իրենց գերեզմանատունը մեծցնելու համար գաղտնապէս հայ տապանաքարերու վրայ գրեր փորագրել կուտան, որպէս զի ըսեն թէ՝ այս տեղ մերն է, սակայն չեն յաջողիր. Եկեղեցին իւր կից ունի պարտէզ մը և խուցեր, պարտէզին քով աւազան մը որոյ շուրջ, պարտէզին մէջ, գերեզմանոցի բլրակին վրայ կը լեցուի մեծ բազմութիւն կանանց, որք անդ կը վայելեն բնութեան պարգեւած գեղեցիկ վայրերու տեսարաններ և խումբ խումբ նստած կ'ուտեն իրենց հոգէն չամիչով, ընկուզով շաքարով համեմած, (հատիկն է ցորենի խարշած) և կամ ուրիշ զանազան չորեղէններ իրր օղիի դեղ, թէեւ ամենն չեն ուտեր. Հետեւեալ օր կիրակի դարձեալ նմանապէս, զի այդ երկու օրեր եկեղեցոյ ուխտի օրերն են, թէ կ'զրօսնուն մեր մայրեր և քոյրեր և եղբայրներ, և թէ իրենց աղօթքներ առ Աստուած կը բարձրացնեն Բառասնից Մանկանց բարեխօսութեան ապաւինած. Մի քանի օրէն ալ ահա Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի տօնը կայ, այդ եկեղեցին ալ քաղաքին զառիվերին վերայ բարձր շինուած, Թաղալ ըսուած լերան սորոյսը օրմէ կը նայի ամբողջ քաղաքին և կը հսկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ. շաբաթ և կիրակի այդ երկու նուիրական օրերն ալ ճիշդ նոյն տեսարանը կը բացուի Խաչտաղի լերան բարձունքը եկեղեցոյ կողին վրայ. Վերջապէս ալ ելս ամեն շաբաթ իրեն յատուկ զբօսավայրերն ունի, Եւդոկիա զբօսանաց և զուարճութեան քաղաք է, մանաւանդ ահա քիչ օրէն այգիներու եղանակը կուգայ. Ուրիշ բան պէտք չէ փնտռել Եւդոկիա, զի տընտեսական վիճակն չատ անկեալ է, որոյ մասին պիտի գրեմ այլ առթիւ և հեռագրեալ պիտի պարզեմ տնտեսական տխուր կացութիւնն Եւդոկիոյ, որ միայն ձմեռ ատեն կը մտածուի, իսկ ամառն ամեն մարդ կը մոռնայ, զի քաղաքէն դուրս կ'ապրի.

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱԽԱԼՑԽԱՅԻ

Բ.

ԱԽԱԼՑԻԽ 22 յունուար

Ախալցիխայի տան եւ վեց հազար բնակիչներից տասը հազարը Հայ-լուսաւորչականներ են, երկու հազար Հայ-կաթոլիկ, երկու հազար Հրէայ, մնացեալն վրացի, Յոյն, Ռուս և երկու ծուխ Տաճիկ. Հայերն ունին չորս եկեղեցիներ, Ս. Փրկիչ, Ս. Վարդանանց, Ս. Ստեփաննոս և Ս. Լուսաւորիչ. կաթոլիկներն երեք եկեղեցի, վրացիք մի, Յոյներն մի, Ռուսներն մի, (Բերդի եկեղեցին). Հայերն ունին ազգային ծխական երկդասարանեան երկսեռ դպրոցներ՝ կարապետեան և եղիսաբեթեան, իւրաքանչիւրում չորս հարիւր սաներով և սանուհիներով. ուսման դասընթացքը հինգ տարի է, երեք տարի պատրաստականներում և մի տարի դասարանականներում. Դպրոցները կառավարվում են Կարապետ Աբբեպիսկոպոս Բագրատունու կտակած Ս. Փրկիչ եկեղեցիի անչարժ կալուածքների եկամուտներով, որ տարեկան ստացվում է մօտաւորապէս տասն եւ երեք հազար ռուբլի. ուսանողների և ուսանողուհիների կէսից առնվում է մի աննշան թոշակ, — 2-5 ռուբլի տարեկան. բայց եկամտի մեծ մասը խլվում է յօգուտ ալլ, չքաւոր դպրոցների, այնպէս, որ իսկապէս ասած, դպրոցի նախահաշուով ծախսվում է եկեղեցական եկամտից միայն եօթն հազար ռուբլի. շնորհիւ այդ դպրոցների մեր, վերջին նոր սերունդը համարեայ բոլորը գրագէտ է. Հայ-կաթոլիկները, վրացիք և յոյներ չունին յատուկ կանոնաւոր դպրոցներ, այլ եկեղեցիի դաւթում սկզբնական, այբուբենական տառեր ճանաչեցնող, հին տիրացուական քուղղութեան վարժատներ. վրացիք ունին իրանց բարեգ. ընկ. օժանդակութեամբ և մասնաւոր նուէրներով պահպանուելիք մի աննշան իգական վարժարան. Քաղաքային դպրոցը չորս դասարանեայ է, մօտ երեք հարիւր աշակերտներով, որի մեծամասնութիւնը կրկին Հայեր են. քաղաքում կայ և անտառային մասնագիտական դպրոց. Այս տարի, քաղաքային դպրոցի կից բացուելու է գիւղատնտեսական դպրոց գործնական պարապմունքով. դպրոցն ունենալու է հետեւեալ բաժինները՝ — պարտիզպանութիւն, բանջարանոցապահութիւն, շերամապահութիւն, մեղուաբուծութիւն և դարբնա-փականագործութիւն. (երկրագործական գործիքներ նորոգելու և նորերից ընդօրինակելու համար). Ժողովրդի մեծ մասն արհեստաւորներ են, մնացեալը մանրավաճառներ և աննշան վաճառականներ. Քաղաքից արտահանվում են բաց ի ծառապտուղներից, նոյնպէս և բանջարանոցների բերքը, երկաթագործի պայտն ու դամը և զանազան գործիքներ, կօշկակարի մաշկին ու հողաթափը, արծաթագործի նուրբ չէնքերը, մետաքսագործի թելն ու երիզը, կաւագործի լուլան և աննշան քանակութեամբ լեզ եւ պանիր. Քաղաքում ընդարձակ գործարաններ չ'կան, եղածներն են երկու օճառի գործարան և երկու՝ գարեջրի, որոնք աննշան քանակութեամբ արտահանում են իրանց ապրանքը, մինչեւ մօտակայ սահմանները. Քաղաքում են Հայ-Լուսաւորչականների և Հայ-կաթոլիկների հոգեւոր կառավարութիւնները. Լուսաւորչականներն և կաթոլիկներն անբաժան համերաշխ եղբայրներ են միմեանց հետ. խորութիւն, հալածանք չկան, կաթոլիկ տղայք և աղջիկներ ընդունուած են մեր, քիչ թէ շատ, բարեկարգ դպրոցներում, խնամութիւնից չեն խորշում. Հայ-լուսաւորչականներն ունին հոգեւոր յաջորդ (Առաջնորդի փոխանորդ) Եպսկ. վարդապետ Աստուածատրեանցն, որ երբեմն քարոզիչ էր Անդրիայի դաղթական Հայերին, մի համեստ և փորձառու արեղայ. Վարչական հաստատութիւններն են գաւառական վարչութիւն. պոստ-հեռագրատուն. գաւառական գանձարան, պետական-խնայողական դրամարկղով, ուր, որոնք ցանկանում են, իրանց տնտեսած կապիկները պահ տալով քչիկ քչիկ, ապագային, կամ երբ կամենան կարող են վեր առնել աննշան կոպէկներն ամբողջացուցած տոկոսներով (4%). այդ հիմնարկութիւնը շատ օգտակար է, մանաւանդ ծառայող դասակարգին, որ իրանց ռոճիկից մի աննշան մասն մնտեսելով, տարիներից զկնի կազմվում է դրամագլուխ ապագայի, ծերութեան ժամանակ ապահովութեան համար. դինուորական Ատեանն. հաշտարար դատարան և քաղաքային ինքնավարութիւն. Ինքնավարութիւնը առանձնաշնորհմունք է Ախալցխայի համար. Կովկասի քաղաքներից մեծ մասը զրկուած է դրանից. Ինքնավարութեան խորհուրդը կազմում են քաղաքից քուէարկութիւնով ընտրուած 42 իրաւասուներ, որոնք ընտրում են քաղաքագլուխ եւ միւս վարչական անձերն.

Ինքնավարութեան պարտականութիւնն է հսկել քաղաքի բարեկարգութեան վերայ, լուսաւորութեան, մաքրութեան, առեւտրի, չափերի, կշռքի, շինութիւնների, պոստանների, կամուրջների, երթեւեկող զինուորների բնակարանի, վառելիքի ելն. Նրա եկամուտներն են. քաղաքացիների անշարժ կալքերից վերցուող հարկը (եկամտից 9 %), առեւտրականներից իրաւասիզթերից որոշուած տոկոսական հարկը, կշռից, սպանդանոցից վերցրած կապալադրամը, քաղաքի սեփականութիւն արօտատեղերի, վարելահողերի վարձը եւայլն. Քաղաքը ստանում է և իշխանութիւնից նպաստ (գիւղական համայնքներից վերցուող հարկից) սպաների բնակարանի և երթեւեկող զօրքերի վերայ ծախսուելու. Բարոյական հաստատութիւններից՝ բացի եկեղեցիներից և ուսումնարաններից այստեղ եւս բացուած է Կովկասի Հայոց բարեգ. ընկ. բաժինն, որի գործունէութիւնը թէպէտ չատ ընդարձակ չէ, սակայն, կրկին պատիւ է բերում Ախալցխայի նման խեղճուկ քաղաքին, գոհարերելով տարեկան 4-5 հարիւր ռուբլիներ յօգուտ չքաւոր ուսանողների, տառապեալների և այլն. Բաժնի գլուխ գործոցն է գորգագործութեան արհեստանոցն, որի մէջ սովորում են 25 աշակերտուհիներ և այս, մօտ օրերս բացուելու է բաժնի նախաձեռնութեամբ հասարակական դրադարան-ընթերցարան. Թատերական ներկայացումներ լինում են սիրողների և ուսուցչական խմբերով. Ներկայացումներն միշտ տրվում են բարեգործական նպատակով. Քաղաքումս կան երկու ակմբանոց-ժողովարան, մինը քաղաքային-հասարակական և միւսը զինուորական. Հայերէն ներկայացումները տրվում են քաղաքային ակմբանոցի բեմի վերայ. Կան և հիւրանոցներ. Հիւանդանոց, որբանոց, աղքատանոց չունինք.

Աղքատների հոգաբարձութիւն հաստատուելու շուտով յոյս կայ, իսկ առայժմ, աղքատներին խնամելու համար տարին մի քանի անգամ հանգանակութիւններ են լինում Բ. Ընկ. նախաձեռնութեամբ և բաժանվում աղքատներին. Նոր սերունդն էլ չ'կամենալով հետ մնալ բարեգործութիւնից, կա՛մ ներկայացումով, կամ, ինչպէս սովորութիւն է եղած վերջին տարիներս, մի քանի խմբեր «աւետիս» մանելով հանգանակած գումարը բաժանվում՝ է աղքատներին կամ Բ. ընկ. միջոցաւ, և կամ հոգեւոր կառավարութեան ձեռքով. Ա.Ի. Ա.Ս.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ՄԷԿԻՆ ԴԷՄ ՈՒԹ

Թէև երէկ էր, սակայն անուշ մոռացուած չէ «հայ խմբագրի մը» Արկածն, որ զինքը մղած էր մուսայից դիմելու. Թղթաթաւաճառն, որ իր յանախորդներէն գերազանցապէս լաւ կը գործածէ գրիչ ու մելան, իր թղթի հակերուն տակ փոշոտ քնար մը կը գտնէ և անոր վրայ հետեւեալ պատասխանը կ'եղերերգէ առ յուսախար խմբագիրն.

Աբէ-եւ թերթին մէջ իմ դէմ ելան
Զորս տողեր հատուած և սուր իրրեւ սէգ.
Ձեր տողերն որով զիս փոշի մելան
Անխընայարար կը դատապարտէք,
Աբէ-եւ թերթին մէջ իմ դէմ ելան.

Մելանս ստ գովել ես չեմ փափագիր,
Ո՛չ ալ իւր թուխ գոյնն որ չէ՛ վաղանցուկ,
Եւ յայտնելով իսկ, պարոն խմբագիր,
Թէ զայն չինողն է մի . . . մելանաճուկ,
Մելանս ստ գովել ես չեմ փափաքիր.

Եթէ ձեր գրչին անհուն տայ պըտոյտ,
Մեզքն, յանցանքն ո՞ւմէ—անշուշտ ձեր գրչին.
Եւ, ա՛լ լաւ, թէ սև գըրէ թէ կապոյտ,
Շո՛ւտ լենան թերթին սիւներն առաջին՝
Եթէ ձեր գրչին անհուն տայ պըտոյտ...

Ձեր փորն յագենա՞յ մի պատառ հացով,
—Խնդիր մ'է՝ շատու, տեղւոյ, ծաւալի...
Կրնա՞յ գլտորով գոյն փոխել մի ծով,
Թէ չուտէք հինգ վեց շերտ, կամ աւելի,
Ձեր փորն յագենա՞յ մի պատառ հացով . . .

Երբ շատ լընուք ջուրն ու մելանն ալ՝ քիչ,
Խընայողական ըսկզբունք ամէն
Առանց գտնելու դարմանն ամրքիչ,
Մի ջրանցման մելան կը կազմեն,
Երբ շատ լընուք ջուրն ու մելանն ալ՝ քի՛չ.

Իսկ եթէ, իրրև քաջ տնտեսագէտ,
Փոխարէն երկուք ու կէս զուրուշի,
Կ'ուզէիք ըմպել՝ լաւ սուրճի հանգէտ՝
Փոշին, և տուփն ալ ծախել ուրիշի.
Իսկ եթէ, իրրև քաջ տնտեսագէտ,

Եթէ կ'ուզէիք—ըսելիք չունիմ—
Շատ գըրելէ զատ, ներկել հին հագուստ
Եւ կոշիկնե՛րն ալ ձեր . . . հաւատարիմ.
Ցեռոյ ձեր տունն ալ ներկել յարատեւաստ . . .

Եթէ կ'ուզէիք . . . —Ըսելիք չունի՛մ.

21 մարտ, 1890
Կալաթա.

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՔՆՆԶԱՏ

ՏԵԱՐՔ,

Իրր հաշուեքննիչ քննելով 1889 ի տարեշրջանին հաշիւները, ստուգեցինք Հաշուեկշիռն և կուգանք յայտարարել թէ ձեզ ներկայացուած հաշիւներն Ընկերութեան տումարաց ճշգրտապէս համաձայն են.

1889 ի տարեշրջանէն կը մնայ 1.321.682·03 ղրուշի զուտ շահ մը, որ, կանոնադրական վերապահումներն ընելէ եւ թիւ 35 կտրոնին վճարման համար հարկ եղած գումարը զեղչելէ յետոյ, 432.521·53 ղրուշի պատրաստ գումար մը կը թողու.

Կ. Պոլիս, 22 մարտ 1890 Է. ՀԱՑՆԻՄԱՆ
ՇԱՌԼ ԼԱ ՖՈՆԴԻԷՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ՊԱՀԱՆՋ

		Ղրուշ
Բաժինք, չվճարուած դրամագլուխ		38.859.600 —
Յարգարման ընդհանուր հաշիւ		15.832.650·36
Շինութիւն Դալաթիա-Շիշլիի գծին		10.950.659 —
Շինուածանիթք		75.387·50
Խոյք եւ ուրիշ նպարք		
Կեդրոնական մթերանոցին մէջ	61.420 —	
Պէշիկթաշի և Աք սէրայի մթերանոցաց մէջ	170.389·50	
Շիշլիի մթերանոցաց մէջ	145.583·75	377.393·25
Չնչուած բաժնեթուղթք		
5ական օսմ. ոսկիէն վճարուած 818 բաժնեթուղթք		409.000 —
Չնչուած պարտատոմսք		
866 պարտատոմսք 500 ֆրանքէն վճարուած		1.901.649·50
Զանազան ծախք		
1890ին փոխադրուելիք գումար		57.100·25
Այլ եւ այլ վարձք 1890ին փոխադրուելիք գումար		127.919 —
Մնացուկ		
պատրաստ դրամ	77.794·91	
Թղթապանակին մէջ	1.096.250 —	
Օսմ. Կայս. Պանքայի քով	123.833 —	1.297.877·90
Զանազան պարտապանք		
Թաղապետական վարչութիւն	1.163.420	
Այլ եւ այլ հաշուոց մնացորդք	52.216·50	1.215.636·50
Համազգաստք		36.485·50
Անչարժ գոյք		
կայարան Բ. Դրան		10.177·50
		71.451.236·27

ՊԱՐՏՔ

		Ղրուշ
Դրամագլուխ (32.333 բաժնեթուղթք)		55.051.100 —
Պարտատոմսք Դալաթիա-Շիշլիի գծին		
5 % տոկոսով 6.568 պարտատոմսից համար		10.950.659 —
Պահեստի դրամագլուխ		245.174·89
Նիւթեղինաց պահպանման և նորոգման դրամագլուխ		601.961·40
Բաժնեթղթոց չնչման դրամագլուխ		
5ական օսմ. ոսկիէն չնչուած 818 բաժնեթուղթք		409.000 —
Պարտատոմսից չնչման դրամագլուխ		
չնչուած 868 պարտատոմսից համար		1.901.649·50
Կտրոնք նախորդ տարիներէ		
Տոկոսաց կտրոն թիւ 27	4.200 —	
» » » 29	5.225 —	
» » » 31	6.400 —	
» » » 33	14.775 —	30.600 —
Վճարելի չնչուած բաժնեթուղթք		61.500 —
Վճարելի չնչուած պարտատոմսք		2.494 —
Թիւ 15 կտրոնք պարտատոմսից		2.468 —
Զանազան պահանջատէրք		
Ընթացիկ հաշուէ	550.672 —	
Երաշխաւորութեան հաշուէ	14.394·50	565.066·50
Բաժանորդական տոմսեր		8.181·25
Շահ ու վնաս		1.321.682·03
		71.451.236·27

ՇԱՀ ՈՒ ՎՆԱՍ

ՊԱՐՏՔ

Այլ եւ այլ վարձք		131.063·25
Ճանապարհաց պահպանման և նորոգման	269.284·75	
Ճանապարհաց մաքրութեան	14.316·50	283.601·25
Կամուրջներու պահպանման և նորոգման		121.885·75
Զիանի յանձանձման		637.890·25
Համեստի, կազմածոց և թամբերու նորոգման		14.221·25
Ախոռաց մանր պէտքերու		5.840·75
Թոչակք և ամսականք		1.034.120·50
Մաշումն ձիանի		94.551 —
Մաշումն մանր նիւթեղինաց		2.913·50
Զանազան ծախք	325.444·50	
Զանազան ծախք մթերանոցաց	19.443 —	344.587·50
Դալաթիա Շիշլիի գծին շահագործման ծախք		2.154.895·25
Մաշումն կալուածոց		1.130·75
Զուտ շահ		1.321.682·03
		6.148.382·03

ԲԱՇԽՈՒՄՆ ՇՈՒՀՈՒՑ

Թիւ 35 կտրոնին վճարման համար 31.565 բաժնեթղթոց վրայ՝ ոսկեդրամ 25 ղրշէն		789.125·—
532.557 ղրշի վրայ 10 % կանոնադրեալ գեղջ մը դուխոռի դրամագլխոյն անցուելու համար		53.255·70
479.301·33 ղրշի վրայ 6 % հիմնադրաց ծախք		28.758·07
450.543·26 ղրշի վրայ 4 % իրաւունք վարչական խորհրդոյ անդամոց		18.021·53
Յաւելեալ շահ		432.521·53
		1.321.682·03

ՊԱՀԱՆՋ

ՀԱՍՈՅԹՔ			
Պէշիկթաշի գիծ	2.174.146·25	2.059.919·50	
Աք-Սէրայի »	1.540.213·50	1.462.454·50	
Եէտի Գուլէի »	238.126·75	223.485 —	
Թոք-Գարուի »	212.367 —	196.089·50	
(*) Ղրշ.	4.164.893·50	3.941.948·50	3.941.948·50
Արտասովոր հասոյթք			53.839·75
Հասոյթք Դալաթի Շիշլիի գծին		(*) 2.263.288	2.135.315 —
Տոկոսք			16.461 —
Շահու մնաց (մնացորդ)			798·78
(*) Սոյն սիւնակ խառն դրամով հասոյթները կը ներկայացնէ			6.148.383·03
Յաւելեալ շահ			1.321.682·03
			1.321.682·03

Ընդհանուր Տնօրէն Ա. ԹՐԻՒԼԼԻ
Հաշուեկալ Բ. Ժ. ՔԻՐԻԱՔԻՏԷՍ

Վարչական խորհուրդ
ՊԵՏ. Ա. ԱԶԱՐԵԱՆ Նախ. Ժ. ԱՆԱՍԴԱՍԻԱՏԻ, դէպ.
Ժ. ԳԱԶԱՆՈՎԱ Ռ. ԷՏՈՒԱՐԴ
Տ. ԲԱՍԲԱԼԼԻ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՌԱԼԼԻ

Կ. Պոլիս, 31 դեկտեմբեր 1889

ՏՕՔԹՕՐ Ս. ԱՐԱՊԵԱՆ

Վկայեալ Բարիզու Բժշկական Համալսարանէն

Կը դարմանէ ներքին և արտաքին ամեն տեսակ հիւանդութիւններ.

Մասնաւոր խորհրդակցութիւնք սրտի և կուրծքի հիւանդութեանց համար.

Կը գտնուի կամուրջի գլխ Քիւշլիքեան Եղբարց դեղարանն երկուշաբթի եւ շաբաթ օրերը և Սամաթիա Մթաստանի մտ Մովսէսեանց տունը. 351 5—20

ՏՕՔԹ. ԳԱԲՐԻԷԼ ԱԶԱՐԵԱՆ

Փորձառու բժիշկ Բարիզու զանազան հիւանդանոցաց մէջ՝ աստ վերադառնալով կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ ամեն Բ.Ղ. և Ուր. օրերը կէս օրէն վերջ մինչեւ երեկոյ թուխնանէ Ճատտէսի 359 թիւ Գալաթեան Անտոն էֆէնտիի դեղարանը կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, մասնաւորաբար կանանց և ափրոտիտեան ախտերը. 347 4—5

Բնիկ Լոնտոնցի՝ լաւ յանձնարարեալ և ֆրանսերէն լեզուի ըստ բաւականի ծանօթ՝ Անգլիացի մի օրիորդ՝ պատրաստ է ընտանեաց մէջ աւանդել Անգլիերէն դասեր իրր այցելու կամ մնայուն ուսուցիչ.
352 4—5

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՑԵՐԷՆ

ՓԱՌԱՆԱՐԴ 10 ՂՐՇ.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Սոյն «Հայաստան» Թուրքերէնէ ի Հայերէն բառարանն՝ որ Սամ. դրականութեան բոլոր արարքէն և պարկերէն գործածական բառերն և անանց բազմագիմի առանձինն և ոճերը կը պարունակէ, յոյժ պիտանի է ուսանողաց և ժողովրդեան.

Գաւառներէն ո՛վ որ 10 ղրուշի նամակագրոշմ (1 ղրուշնոց՝] ղրկէ ի Կ. Պոլիս, Պէյճէ-Գափու, թիւ 56, յանուն Բ. Պօղոսեանի [Կեդրոնական գրասուն] անմիջապէս պիտի ընդունի մի օրինակ.
355 1—3

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ

Ա. Մ. ԳԱՐԻՊԵԱՆ

Գաղթ. ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան, որ իւր թղթավաճառանոցը տեղափոխուած է, Եիւքսէք Գալաթադրամ նոյն կարգն, աւելի վար 44 թիւը.

Այս պատեհութեամբ Նոր ապրանքներ հասած են Եւրոպայէն.

ՄԻՇՏ ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ
ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ՄԵԾԱԳԱՆԱԿ
359 ՈՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ 2—6

ՏՕՔԹՕՐ Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Սկիւտարէն փոխադրուած է ի Բերա Պէյքեար փողոց թիւ 9.

Երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջ իւր բնակարանը կ'ընդունի հիւանդներն և՝ երեքշաբթի օրեր ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները. 47

ՏՕՔԹ. Ա. ՔՕՍԱՆՍ ՏԸ ԲԱՑԹԷՐ

Բժիշկ, վիրաբոյժ և մանկաբարձ, վըկայեալ Ամերիտամի համալսարանէն, հաստատուած է ի Բերա, Եէնի-Զարչի փողոց, թիւ 80. Հիւանդները կ'ընդունի միջօրէի ժամ 1 էն 2, ըստ Եւրոպացւոց. երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ հիւանդները. 54

ԼԱ ՆԻՒԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ընկերութեան դրասենեակները փոխադրուած են ի Մաքրի խան, թիւ 2, Վոյվոտա, Գալաթիա (Լորանտո խանին քով).

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալ Պ. Ժ. Ժ. Դասդէլի 235 10—12

ՖԻՒՆԱՐՏ ՇՈՒԹԵՆԱԼԱՑԻՆ ԸՆԿ.

CUNARD

Կրէնիպոտ հոգենաւը, նաւապետ Ֆինկ Օտէսայէն աստ վերադարձաւ և ընդհուպ Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի ուղղակի.

ՍԳՈԴԻ ՄՕՒԻՒ ԶԳԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտեմբեր 188

Պարոնայք Սգոդ և Պուռնա,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Լիգոգի Ղաբարաը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկացեալ խուլերին և անարիւնութեան հիւանդութեանց քան. մի գեղքերու մէջ.

Իմ կարծիքս է թէ այս հանգոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրու ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն.

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

Թավուզ Բազարընտա Եաղլըգճը խանը տէրունինէ, զէմինէ պիր պապ քահվէ վէ ալթը օտա սաթըլըգ օլուպ թալիպ օլանրին Աբաբայտա Թրամվայ ճատտէսինէ Մահսէն Սօգաղընտա, Բօսթանճէէին գարշուսընտա քեային, Սապըգ Հասբրմը Պաշընին գօնաղընա միւրաճաաթ իթմէկլերի իլան օլունուր. 356 3—3

ԻԼԱՆ

ԲՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷԳՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Թէլէգրաֆի վէ Բօսթա նէզարէթը ալիյէսի ագլամընտան էշեա գալէմի միւհթաճը թամիր վէ թէվսի օլունտըղը ճիհէթլէ չէհրը հալ բումինին երիմի եէտինճի սալը կիւնի իհալէի էվվէլկիյէսի վէ իրթէսի չարշընպկի կիւնի իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունմագ իւզրէ միւնագասայա վագ օլունտուղընտան թալիպ օլանագ գալիթալէրին նէզարէթը միւշարալէյհա մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր.
21 մարտ 306 402

ԻԼԱՆ

Պանտրմայը թէպտայի սէվկէթի Ալիէֆենտիմ միլլէթինէն վէ մանիֆաթուրա թիւճարընտան նպաստ օղլու Մարթիսօրն 305 սէնէսի շուպաթընդն սկսմի կիւնինէն մուգատտէմ իշլուս իյլէսիկի թէհցաղուգ իթմէքլէ ալաճագլըլարընդն խոթիտատիա մէնի իշլատրա վէ մէսալիհի իշլասիյէսինէն նէզարէթ վէ բուլեէթի թէսվիյէսի գրմիճատա մանէքսէմէ պաշ քեսթիպի կէմէ եէնիճէրինին միւճ քսմիսեր վէ ազատան Մէհմէտ վէ Թիւճարատան համճի խամ յիլ վէ ալաճագլը վէքիլէրինէն Էշէֆ Իէրսիսի էֆէնտ, լէրդն սինանք թալիպլէրինէ վէ միւհէլիսի մէրգումէն տայիրլէր թարատիճընտան իրսալ օլունան էրմենի քիլիսասը ճիմիսատա պուլունան մանիֆաթուրա մագազասընդն թարմիը թէմմիրեմ ալընտարագ խանէսինտէ մուամէլաթընա միւթեալլիք սէֆիթեէլերինին թէնզիմինէ պատրաստա գասազ մանէքսինի պիտայէթ թիճարէթ գրմմնատա դարաբ վիրիլմէյէն իշլուս իլանատէ թարիխիյնատէ պիյիթիկարբ ատէսարը մանիֆաթուրան 20 գիւնէ գասարատիսի մատա օլմագ իւզրէ պատարգմա կէլմէյէն լիւսանմի իլան օլունուր.
Ֆեբ. 9 մարթ, սէնէ 306 408

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 967,900

ՆՇԻԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 2,085,347

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ձիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միոյն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած ՀԱՏՈՒՑԱՆԻՆ 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկի նն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Ի Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԲԷՐԻ

Միւպայեա օլունաճագ օն պին գբլէ գէյլիուն եաղրնրն պէէր գրէսի պէշ զրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարաբն եիրմի ալթընճը կիւնի գարաբը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իր թէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իմասընա թալիպ օլանլարընն մագամի Սէրասքէրի լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890. 387
Նօ. 26 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԲԷՐԻ

Ֆէս վէ Իզմիտ ֆապրիգաի հիւմաեունլար իչիւն միւպայեա օլունաճագ չիվիտ վէ սաիրէ պօյա էճզասընրն միւնագասալարը իմրա օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարընն մագամի Սէրասքէրի լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890 385
Նօ. 24 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԲԷՐԻ

Սիսահ եաղլը քէօսէյէ գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ իւչ պին իւչ եիւզ ալթմիշ տէօրթ։

Հատտէքեարի քէօսէյէ գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ պին պէշ եիւզ օն ալթը։

Սապօնլը քէօսէյէ գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ տէօրթ եիւզ եէթմիշ։

Գբբմլզը թէլաթին, գբեէի ճէտիտ իքի եիւզ ալթմիշ իւչ։

Սաթիթիան գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ իքի պին եէտի եիւզ օն սէքիզ։

Մէշին գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ սէքիզ եիւզ գբբդ սէքիզ։

Վաքէթա գբբրընթբը, գբեէի ճէտիտ իքի եիւզ եէթմիշ սէքիզ։

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարընտա մէվճուտ մուրագամ էլ մդտար եէտի գալմ գբբրընթբընրն էսմանը նբսիքը սուրէթ վէ նբսիքը սիկէրի նագտէն ալընմագ իւզրէ պիր պիրի իւզերինէ պէէր գբեէի ճէտիտի օթուզ իւչ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իւչ կիւն իմիթամընտա գարաբը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իմթիրայա թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքէրի լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 մարտ 1890 389
Նօ. 28 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԲԷՐԻ

Նէֆիսը Շեգոտրա իլէ մէվագբրընտաքի թապուրլար իլէ ասաքիրի պահրիեէնին մէրքեզլերի օլան Թուզմիտ Ցիլէնն մէֆգբլարբնտա թէսլիմ իտիլմէք վէ բէսմը կէօմիւկի իլէ մէսարիֆ սաիրէսի միւթահիւտինէ այիտ օլմագ վէ պիր մահ զարֆընտա վիրէճէկի էրզագբն էսմանը իբինճի այ նիհայէթինէ տէկին Սէլանիք էմվալընտան թէէմին օլընմագ վէ մուաեէնաթը մէզքիւրէ թոփլընճա իհալէ իտիլմէք չէբաեիթլէ քիւշիթին քիլսը սէքքէն սէքիզ, էրզ եէթմիշ տէօրթ, սատէ իւչ եիւզ տօգսան պէշ, թուզ եիրմի տէօրթ, ոօզան օն պէշ, ըսիարմաչէթ իւչ եիւզ եէթմիշ, սապօն եիւզ էլլի սէքիզ, զէյթ եիւզ եէթմիշ սէքիզ, կազ ալթմիշ տէօրթ, չէքէր եիւզ եիրմի պէշ, սիրքէ օթուզ պիր, ֆասուլիա գբբդ սէքիզ, իւգիմ եիւզ օն տօգուզ, զէյթուն եիւզ օթուզ պէշ, հաթապ իւչ, քէօմիւր ան իքի, շաեիր օթուզ իւչ փարա իլէ մահալլընճա թալիպի էօհտէսինտէ օլարզընտան պուրաճա իմթասընա թալիպ օլանլարընն թարիխը իլանտէն իմթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվագիմաթը ումմիւմիէթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 մարտ 1890 384
Նօ. 23 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԲԷՐԻ

Էսմանը նագտէն իմթիհսալ գբլընմագ իւզրէ ֆիրուխթ օլունաճագ եիւզ պին գբլիէ գայրն քէփէին մարտը բումինն եիրմի իքինճի կիւնի գարաբը վերիլէճէկինտէն իշթիրասընա թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքէրի լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

19 մարտ 1890 385
Նօ. 24 3—3

Աշխատակցէ Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՐԻՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒՄ

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒԽԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՐԵՆՑ ՈՑԺՇ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՑՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հեռցնելու բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմաթախ չէ.

ՆԵՐԿԱ ԶԷ ԶԷ ԱՅՍ

Փոփաքեալ ապրիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մուտանջութիւններ ունին, կանայք որ կամ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորանցնելու ենթակայ են. այս պարագային մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՓԱՑԱԿԱՆ ՎԻԳՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ՅԱՌԱՋՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՍԻՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՄՐԻՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆ. Մթերանոց անգլիական, Վլյվատա. թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 68

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈՂԵՒ ՔԱՆՋԱՒԻԲԻ, Մեծ Փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահչէ-Գարու, 18 64

ՀԱՋԻ ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

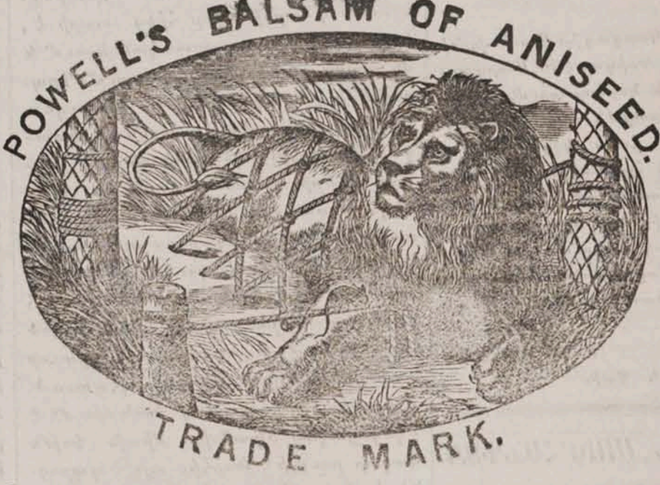

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՆԱՆԴՈՒԹԵԱՆՆԷ դէմ իբր ապահով դարման այս գեղին վայելած հմբաւլ միշտ կը հասատատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ Բօուէլ կ'ընտանայ անանցնէ որք գործածած է ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն Նիդիլի թնդանօթակրին վրայ, ի Ուիք, ընկոմխա.

«Սիրելի պարոն, Ըստ օրում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցուցնել, վ. տեմ. կամ փարթնէսյան ձնաբուկց ինձ գործածել. ձեր անզուգական բալասանէն անհանի հատիկներով և կրնամ հաւատալ ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգայի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործածս դադրեցնելու, և առաջին փարը օրուան բոլորովին բաժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց։ (Սար.) Վ. Լինզէյ, Նեգլի թնդանօթակրէն։»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտաքնալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնոի, 2 շ.ին 3 բէնոի և 11 շիլին։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԼ, 4, Ալպհան Բալէյա, Պլաքֆրիարս, Լոնտոն։

Մանրածախակ և փաքրածախակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.
64 Մ. ԷՄՐԻՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վլյվատա, պահականոցին քով, կայսրան թրամուէյից, 95 և 67

Ա. ՄԱՅԻՐԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Բերա, Թիւնէլի Հրապարակ և Գալաթա, Կամուրջին գլուխը

Ձմրան համար մեծ քանակութեամբ նոր հանգերձներ եկած են

ՁԱՓԱԶԱՆՑ ԱԺԱՆ ԳՆԵՐՈՎ

ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԻՉ

ԲԱՐԻՉԵԱՆ ՆՈՐ ԱՊՐԱՆԱՑ

ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ 287

ԱՒԱՐԼՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿԱՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՐԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒՐԻ —Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելագործելու համար ուղղի հիւանդութիւններ, անդամալուծութիւն, քնաստութիւն, զառանցանք, առանձնական կարողութեան վաղաչաս կորուստ, եւ առանձնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարումներ։

Կը բուժէ գլուխաբանութիւնը, ջղային եւ որոշ հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապուռուռը. կ'վասեցնէ կենսական ոյժերու ուեէ կորուստ որ յառաջ եկած է ուեէ պատճառէ։

Ջղային անարեամութեան եւ սարը հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ մեծագոյն է Մելամաղձութեան զգայուն մարդոց եւ տխրամիտք կ'ամենանան ճշմարտապէս հրաշալի արդիւնաւորութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒՐԻ ՖՈՍՖՈՐԻՆԸ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական եւ լեկտրական տարրը, փոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է Առանձնական կորովը կը կենդանացուցէ մարգոյին ամենայի գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ ժամքին տալով հաւժկու եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժակաւոր է, կը զօրէ եւ կը ծախսնէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն մ գուստոյ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գոր ծանուցուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ ժառանգական կարողութեանց ն, դաւոր յաւելումն եւ կորուստներ եւ բարոյական գգաստամիտ մը զոր վարժուելթիւնն հիւանդը շատուց ի վեր կ... ... ։ Մարտողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ագեսց պարտանը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լինի հանգարտ եւ կազ գուրիչ։ Դէմքը կ'սկսի լինալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքը ջղուն կը լինին, մարմնը պայծառ եւ առոյգ գոյն մը կ'առնու, մարդը այլ կ'ստանան։

Զգուշացիք սուտ նմանութիւններէն։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ ֆոսֆոտինը պարունակեալ է ... ... շիշերուն մէջ որոց բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն ու բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բառն փորագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած բազմաթիւ վատնդաւոր եւ ֆասակար կեղծիք։

Մեծաքանակ եւ փաքրածախակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.
65 Մ. ԷՄՐԻՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վլյվատա, պահականոցին քով, կայսրան թրամուէյից, 95 և 97։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԸԲԲԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԸՆ ՕՄՈՒՏ ԻՒՂ

ԻԼՈՖՈՖԻԼ ՊԸ ՇՈՎ Ե ՍՈՊՅՈՎ

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններն զատ, իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճաղծութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հաճելի, դիւրամարս է, և անոնց փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԻՐՕՅԼ 84

Բարձր կէսրէն օրերէն) Եւրոպայէն եկէրէն
կամուրջ իջնող լաստենաւոց ելքերեն-ելքերեն
ժ. ա. ժ.

12 40 Կենիմ. Մէզարպ. Պէյրիւք. Թարպ. Կէնիք Պազ. Ի. Հիսար (Ամնավանգիւղի շրջանաւորն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
1 40 Կենիմ. Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Կէնիք. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար [Ամնավանգիւղի շրջ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ] 18
2 — Ի. Ա. Գավազ Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Պէյոգլ Գանտիլի [Ղանտի. շրջ. հետ պիտի հաղրդ. ուր. օրերը Վանիք Զէնկ Պէյլ Գալ Պէշիք] 17
3 — Կենիմ. Մէզարպ. Պէյրի. Թարպ. Կէնիք Սիմէն. Միրկէն Պոյաճ Ի. Հիսար Պէպէք (Ամնվ. գիւղի շրջ. հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ չերերը ժամ 2 ելնին) 21
4 30 Կենիմ. Մէզպ. Պէյ. Թարպ. Կէնիք. Սիմէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար. Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 32
5 45 Կենիմ. Մէզպ. Պէյրիւք. Թարպ. Կէնիք. Սիմէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք 22
7 — Կենիմ. Մէզարպ. Պէյրիւք. Թարպ. Պէյոգլ Բաշչա. Կէնիք. Միրկ. Գանլրճ. Ի. և Ա. Հիսար Գանտիլ Ամնավ. Զէնկ. Պէյլեր. Օրթաք. Գուբ. Պէշիք. Իւսկ. 2
8 15 Ա. և Ի. Գավազ Կենիմ Մէզարպ. Պէյ. Թարպ. Կէնիք. Ամէնիա Միրկ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամնվ. Գուբ Օրթ. Պէշիք. 21
10 — Մէզարպ. Պէյ. Թարպ. Կէնիք. Ամէն. Կենիմ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 34

Ղարնավանգիւղին կամուրջ իջնող լաստենաւ

12 30 Պէպէք Ամնվ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 22
12 35 Կենիք. Սիմէն. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 19
1 — Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 19
1 30 Ի. Հիսար Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 2
2 5 Պէպէք Ամնավաւ. Գուբուչ Օրթաքեղ Պէշիքթաշ 34
2 30 Ի. Հիսար Պէպէք Ամվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. 22
3 15 Պէպէք Ամնավ. Գուբուչ. Օրթաք. Պէշիք. 28
4 — Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. 33
4 45 Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. (Ուրբաթ ուրբ. [ժ.]) 17
11 20 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրերը Ի. Հիսարէն 22

Ամնվանի եկեղեցի կամուրջ իջնող լաստենաւ

12 5 Զէնկ. Գուզկ. Իւսկ. (բացի ուրբ.) 15
12 45 Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. 33
12 45 Պէյոգլ Բաշչա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
1 20 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ 28
2 40 Պէյոգլ Բաշչա Զուպուգ. Գանտ Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հղրդ. Ուրբաթ օրերը Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշ.) 17
2 30 Զէնկ. Պէյլեր Գուզկ. Իւսկ. 33
3 15 Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 19
4 50 Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլերդ. Գուզկ Իւսկիւտար (Բացի ուրբաթէ) 18
4 45 Պէյոգ. Բաշչա. Զուպուգ. Գանլրճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 23
6 45 Միրկ. Ի. Ա. Հիսար Գանտ. Ամնվ. Զէնկ. Պէյլ Օրթ. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 19
9 25 Պէյոգլ. Թարպարտ Պէյոգ. Բաշչ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. Իւսկիւտար 28
10 20 Գանտ. Զէնկ. 28
11 — Գուզկ էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ) 19
11 — Զէնկ ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբ.) 2

(Բարձր կէսրէն օրերէն) կամուրջէն Եւրոպայէն եկէրէ երբեմն-երբեմն լաստենաւոց ժամերը

1 25 Պէշ. Օրթ Գուբ Ամնվ. Պէպէք Ի Հիս. 22
2 30 Պ.ՇԻՔ. Օրթաք. Գուբ. Ամնավաւ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Թարպ. Պէշ. Մէզարպ. Կենիմ. 32
3 — Թարպաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ Օրթ. Պէյլեր Զէնկէլ. Ամնավ. Գանտիլ. Ա. և Ի. Հիսար Գանլրճ. Միրկ. Կենիք. Բաշչ. Պէյ. Թարպ. Պէշ. Մէզ. Կենիմլիլեր 2
4 — Պէշիք Օրթ Գուզ Ամնվ Պէպէք Ի. Հիսար Պոյաճ Կենիք. Թարպ. Պէյ. Մէզար. Կենիմ. 22
5 15 Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ. Ամնվ. Գանտ. Ա. և Ի. Հիսար Գանլ. Բաշչ. 19
6 — Թարպաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպէք. Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Կենիք. Պէյ. Թարպ. Պէշ. Մէզ. Կենիմ. և Գավազներ 21
7 — Պէշիք. Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Ամնվ. Գանտ. Ա. և Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Պէյոգլ Թարպ. Պէշիք. 23
8 30 Պէշիք. Օրթ. Ամնավ. Պէպ. Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Թարպ. Մէզար. Պէշ. 34
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամնվ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Պէյոգլ Թարպ. Պէշ. Մէզպ. Կենիմ. [Բացի ուրբ.] 32
10 40 Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Կենիք. Թարպ. Պէշիքաեբէ Մէզար. Կենիմ. 17
11 20 Կենիք. Թարպ. Պէշ. Մէզպ. Կենիմ. 21
11 35 Պէպէք Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Կենիք. 19

Գարնավանգիւղին կամուրջ իջնող լաստենաւ

12 30 Պէպէք Ամնվ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 22
12 35 Կենիք. Ամէն. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 19
1 — Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 19
1 30 Ի. Հիսար Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 2
2 5 Պէպէք Ամնավաւ. Գուբուչ Օրթաքեղ Պէշիքթաշ 34
2 30 Ի. Հիսար Պէպէք Ամվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. 22
3 15 Պէպէք Ամնավ. Գուբուչ. Օրթաք. Պէշիք. 28
4 — Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. 33
4 45 Պէպէք Ամնվ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գազ. (Ուրբաթ ուրբ. [ժ.]) 17
11 20 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրերը Ի. Հիսարէն 22

Ամնվանի եկեղեցի կամուրջ իջնող լաստենաւ

12 5 Զէնկ. Գուզկ. Իւսկ. (բացի ուրբ.) 15
12 45 Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. 33
12 45 Պէյոգլ Բաշչա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
1 20 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ 28
2 40 Պէյոգլ Բաշչա Զուպուգ. Գանտ Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հղրդ. Ուրբաթ օրերը Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշ.) 17
2 30 Զէնկ. Պէյլեր Գուզկ. Իւսկ. 33
3 15 Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 19
4 50 Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլերդ. Գուզկ Իւսկիւտար (Բացի ուրբաթէ) 18
4 45 Պէյոգ. Բաշչա. Զուպուգ. Գանլրճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլեր. Գուզ. Պէշիք. 23
6 45 Միրկ. Ի. Ա. Հիսար Գանտ. Ամնվ. Զէնկ. Պէյլ Օրթ. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 19
9 25 Պէյոգլ. Թարպարտ Պէյոգ. Բաշչ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. Իւսկիւտար 28
10 20 Գանտ. Զէնկ. 28
11 — Գուզկ էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ) 19
11 — Զէնկ ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբ.) 2

(Բարձր կէսրէն օրերէն) կամուրջէն Եւրոպայէն եկէրէ երբեմն-երբեմն լաստենաւոց ժամերը

1 25 Պէշ. Օրթ Գուբ Ամնվ. Պէպէք Ի Հիս. 22
2 30 Պ.ՇԻՔ. Օրթաք. Գուբ. Ամնավաւ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Թարպ. Պէշ. Մէզարպ. Կենիմ. 32
3 — Թարպաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ Օրթ. Պէյլեր Զէնկէլ. Ամնավ. Գանտիլ. Ա. և Ի. Հիսար Գանլրճ. Միրկ. Կենիք. Բաշչ. Պէյ. Թարպ. Պէշ. Մէզ. Կենիմլիլեր 2
4 — Պէշիք Օրթ Գուզ Ամնվ Պէպէք Ի. Հիսար Պոյաճ Կենիք. Թարպ. Պէյ. Մէզար. Կենիմ. 22
5 15 Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ. Ամնվ. Գանտ. Ա. և Ի. Հիսար Գանլ. Բաշչ. 19
6 — Թարպաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպէք. Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Կենիք. Պէյ. Թարպ. Պէշ. Մէզ. Կենիմ. և Գավազներ 21
7 — Պէշիք. Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Ամնվ. Գանտ. Ա. և Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Պէյոգլ Թարպ. Պէշիք. 23
8 30 Պէշիք. Օրթ. Ամնավ. Պէպ. Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Թարպ. Մէզար. Պէշ. 34
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամնվ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Կենիք. Պէյոգլ Թարպ. Պէշ. Մէզպ. Կենիմ. [Բացի ուրբ.] 32
10 40 Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Կենիք. Թարպ. Պէշիքաեբէ Մէզար. Կենիմ. 17
11 20 Կենիք. Թարպ. Պէշ. Մէզպ. Կենիմ. 21
11 35 Պէպէք Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Կենիք. 19

Գարնավանգիւղին կամուրջ իջնող լաստենաւոց ժամերը

2 40 Ուղղակի Պէպէք 23
3 45 Ուղղակի Պէպէք 33
4 15 Ուղղակի Պէպէք (Բացի ուրբաթէ) 17
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուբուչ. Ամնավ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը 10 15ին և Ի. Հիսարէն վերջինը ելնող շրջ. հետ պիտի հաղ.) 22
11 15 Գազ. Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամնավ. Պէպէք Ի. Հիսար. Պոյանճրգ. 28
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուբուչ. Ամնվ. Պէպէք [Բացի ուրբաթէ] 2
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամնվա. 22

Կամուրջէն Ամնվանի եկեղ. եկեղեցոյ լաստենաւոց ժամերը

1 45 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկէլբէյ 33
3 15 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բաշչ. Պէյգ. 2
2 40 Ուղղակի Գանտիլի [Բացի ուրբաթէ] 19
4 10 Ուղղակի Գանտիլի (Բացի ուրբաթէ) 18
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզկուճմ. Պէյլեր. Զէնկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գանտիլի գացող շրջանաւոն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
10 5 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաշչ. Պէյգ. Թարպ. Պէշիքաշ. Մէզարպ. Գավազներ 18
10 15 Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. 2
10 40 Իսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 19
11 — Պէշիքթաշ Գուզկնճ. Պէյլեր. Զէնկել. Վանտ. Գանտ. Գեղեք (Ուրբաթի օրերը Իսկ. 33
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլրճ. Զուպ. Բաշչ. Պէյգոգ 23
11 45 Գավազ. Գուզ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. 34
12 — Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. (Բացի ուրբ.) 15

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	— —	— —	— —
— —	6 30 Պէշիք	— —	— —
— —	7 5	12 50	7 5
12 30	8 Վ.